

LETO XV
ŠTEVILKA 74
12. marec 2009

LIPNICA

Glasilo Občine Moravske Toplice

FOTO: Geza GRABAR

NAMESTO UVODNIKA

Predsednica izdajateljskega sveta Lipnice, gospa Vida Šavel, je prisotne seznanila, da je odgovorni urednik Lipnice, gospod Ludvik Sočič, dne 17. junija 2008 posredoval predlog za sporazumno prekinitve pogodbe o urejanju Lipnice, v katerem navaja, da zaradi osebnih – zdravstvenih in nekaterih drugih razlogov želi prekiniti z opravljanjem del urejanja glasila Lipnica ... V razpravi, ki je sledila, so vsi člani izdajateljskega sveta dosedanje del odgovornega urednika pri urejanju občinskega glasila Lipnica označili kot zelo odgovorno, vestno in dobro, predvsem pa so se strinjali, da je dosedanjega urednika potrebno zadržati. Dosežen je bil dogovor, da bo g. Ludvik Sočič opravljal dela odgovornega urednika Lipnice še v letu 2009, vendar pa je potrebno začeti s postopki za izbiro novega urednika.

Iz osnutka zapisnika 3. seje izdajateljskega sveta Lipnice 9. 1. 2009

Proslavili smo oba – Prešerna ...
... in pusta.

PRORAČUN 2009

Svetniki so na decembrski seji potrdili proračun občine za leto 2009. V tej številki objavljamo odlok o proračunu in javna razpisa za programe na področjih kulture in turizma, ki jih bo v tem letu (so)financirala občina. Proračun je v celoti objavljen na spletni strani občine www.moravske-toplice.si

Športna društva in druge upravičence do sofinanciranja športnih programov iz proračuna Občine Moravske Toplice obveščamo, da pripravljamo spremembe pravilnika o merilih za sofinanciranje letnih programov športa v občini. Zaradi tega bo javni razpis za dodelitev sredstev za športne programe objavljen po sprejemu spremenjenega pravilnika, vendar ne pred 15. aprilom 2009. Javni razpis bo objavljen na spletni strani Občine Moravske Toplice www.moravske-toplice.si

Martina Vink Kranjec, tajnik občine

FOTO: Arhiv KTD Tešanovci

DR. DANILO TURK V MORAVSKIH TOPLICAH – V družbi plesalcev folklorne skupine KTD Tešanovci.

ŠTIPENDISTI – Kar 17 študentov iz naše občine je na novo podpisalo pogodbo s Prekmursko izobraževalno fundacijo.

FOTO: Arhiv VRTCI

PREŠEREN V VRTCU MARJANCI – S pomočjo vzgojiteljic so otroci izrisali podobo pesnika in domovine.

BIOPLINARNA MOTVARJEVCI – Poskusno obratuje in še kar naprej razburja domačine; obiskal jih je minister Erjavec.

ŠPORTNIKI 2008 – Občinska športna zveza je izbrala in nagradila najbolj prizadevne in uspešne športnike.

ŠTEVILNI ZIMSKI POHODI – Hladno vreme ni odvrnilo vnetih pohodnikov. Na sliki: Štefanov pohod.

NORČAVI PUST – Skrili smo se za maske in se prešerno razživali.

POZDRAV JASLIM – V Bogojini so v božičnem času postavili žive jaslice na prostem.

NOVI GOSTINSKI OBJEKT »OAZA«

V okviru širše zastavljenega cilja promocije naše pokrajine, v smislu predstavitve lastne identitete, predvsem pa okoljskih možnosti, ki jih ta ravnica, terasast svet nad njo in valovito Goričko predstavljajo kot trije svetovi naše pokrajine, našega Prekmurja, je v lanskem letu začel nastajati projekt *Oaza zdravja*. Med objekte, ki naj bi v prihodnje privabljali goste v našo pokrajino oziroma jih razvajali s ponudbo naše pokrajine, smo uvrstili tudi objekt na bivši tešanovski gramoznici ob cesti Mlajtinci–Tešanovci.

Za izvedbo celotnega projekta Oaza zdravja je občina pridobila pomemben del evropskih sredstev iz t. i. strukturnih skladov in iz teh sredstev je bil postavljen tudi ličen objekt ob ribniku, katerega sestavni del je zdaj tudi novi gostinski objekt OAZA.

Projektna zamisel je prvotno predstavljala bistveno manjše posege v celoten prostor in je bila formalno predana svojemu namenu ob lanskem občinskem prazniku. Ker pa ni omogočala sprejema večjega števila gostov in s tem gospodarno poslovanje bodočega najemnika čez celo leto, predvsem pa pozimi, je bil dosežen dogovor med najemnikom in občino, da se objekt in njegova okolica primerno preuredita in s tem omogočita normalno poslovanje gostinskega objekta čez celo leto. Gre namreč za turistično točko, ki je na primerni oddaljenosti od centra Moravskih Toplic, da se gosti lahko brez večjih naporov v okviru rekreativnega oziroma aktivnega dopusta vsakodnevno, predvsem pa ob dolgih večerih, sprehodijo do objekta.

Na razpis, ki je bil objavljen na občinskem portalu, se je kot najemnik z najboljšimi referencami prijavila družina Šinkec iz Moravskih Toplic, ki se že vrsto let ukvarja s turistično dejavno-

stjo. Njihova osnovna pripomba in tudi želja pa je bila, da se jim omogoči razširitev objekta in ureditev celotnega območja ribnika na način, da se njihovo vlaganje po koncu ovrednoti in delno poračuna z najemnino, medtem ko razliko zagotovi občina, ki je tudi sicer lastnik celotnega objekta, iz vlaganj v turistično infrastrukturo. Po mojih informacijah naj bi bil objekt pripravljen za sprejem prvih gostov v začetku marca ...

Ob tej priložnosti želim izraziti zadovoljstvo nad veliko angažiranostjo najemnikove družine pri res lepi ureditvi celotnega ribnika in jim želim uspešno poslovanje, hkrati pa upam in želim, da bi se na ta način naša turistična ponudba bistveno izboljšala in da bi od nas odhajali vse bolj zadovoljni gostje. To je tudi najpomembnejši dolgoročni cilj celotnega koncepta *Oaza zdravja*, saj je zadovoljen gost najboljša reklama za pridobitev novih obiskovalcev in tudi najboljša reklama za turistično destinacijo.

OD 1. JANUARJA 2009 SEM NEPOKLICNI ŽUPAN

Tisti, ki nekoliko podrobneje spremljate mojo življenjsko filozofijo, veste, da sam osebno nikoli nisem in ne bom deloval v svojem in širšem okolju kot politik, pa najsi bo to v tistem slabšalnem ali najbolj žlahtnem pomenu besede. Zase gotovo lahko trdim, da sem pragmatik, predvsem pa sem ves čas na realnih tleh in sem tudi funkcijo župana ves čas opravljal in jo opravljam v smislu vodenja asociacije, ki sicer ni gospodarska družba, so pa vse zakonitosti načina delovanja zelo blizu gospodarskemu sistemu, ki nenehno stremi za lastni razvoj, da bi lahko preživel v konkurenčnem okolju. O tem, ali mi je v preteklih 14 letih v občini uspelo – skupaj z ljudmi, občani, ki so bili na štirih volitvah zaporedoma moj nadzorni svet, v rokah katerega je bila tudi možnost, da me zamenja – uresničiti vse, kar je bilo kot moja vizija prihodnje podobe tega območja ves čas v ospredju, bo pokazal čas, predvsem pa ocena strokovne javnosti šele po nekaj letih.

Tako kot sem se brez velikih priprav pred skoraj 15 leti odločil za kandidacijo za župana, sem se tudi konec lanskega leta brez velikega razmisleka odločil, da kandidiram za direktorja javnega podjetja Center za ravnanje z odpadki. To je neka nova vsebina, katera zahteva od človeka, ki se odloči za delo na tem področju, spet neko vizijo, saj je ravnanje z odpadki in varovanje našega okolja ena najpomembnejših nalog, ki jih današnja družba še ni dobro opravila in se s temi problemi začne spoprijemati šele v zadnjem času, ko je naše okolje že dodobra načeto. Če se zavedamo, kot sem že velikokrat zapisal tudi v Lipnici, da okolja nismo podedovali, ampak si ga izposojamo od bodočih generacij, potem sta stremitev in nujnost takojšnjega ukrepanja več kot potrebni. Vsekakor me izziv na tem področju zelo motivira tudi, ker sem človek, ki ima izjemno rad zdravo in čisto okolje in bi ga rad takšnega zadržal tudi za prihodnje generacije. Zato se mi zdi, da je ves napor, ki ga bom osebno vložil v to področje, lahko dolgoročno veliko vreden.

V tem trenutku sicer res opravljam dve funkciji, ki sta zelo zahtevni, sta pa na nek način tudi zelo sorodni, saj, nenazadnje, kot župan občine in kot direktor javnega podjetja veliko pozornosti namenjam ravno uresničevanju ciljev na področju javne in-

frastrukture in s tem varovanja okolja. Res je, da so obremenitve pri opravljanju dveh pomembnih nalog velike, vendar sem človek, ki je kot kmečki fant že v rani mladosti moral veliko delati, zato sem tega vajen.

Seveda se je ob mojem angažiranju za mesto direktorja javnega podjetja začela velika debata o tem, ali sta funkciji združljivi, saj naj bi prihajalo do t. i. konflikta interesov in s tem tudi do kršitve Zakona o preprečevanju korupcije. Vendar so mnenja pravne stroke pri tem v Sloveniji močno razdeljena, saj gre v Sloveniji v veliko primerih za podobne situacije: nekdo je hkrati župan in poslanec v Državnem zboru ali pa župan in ravnatelj šole; v drugih primerih nekdo opravlja delo javnega uslužbenca, je torej posredno vezan na proračunska sredstva, je pa hkrati tudi župan, minister ali kaj podobnega. Ne glede na vse navedeno pa je tudi dejstvo, da v organih podjetja, v katerem ima naša občina 4-odstotni ustanovni delež, ne morem nobenega sklepa preglašovati v korist občine, ki jo zastopam.

Ob tem so se nekateri posamezniki zelo potrudili, da bi me čimprej nadomestili na funkciji župana občine, zato je romalo na različne naslove veliko prijav. Vendar bodo morali še nekoliko počakati s tem veseljem, če ne dlje, pa vsaj do konca tega mandata.

Spoštovane občanke in občani!

Namen mojega pisanja o situaciji, v kateri trenutno delujem, je bil zgolj ta, da dobite popolno in čisto informacijo iz prve roke, saj je veliko dezinformacij in to lahko povzroča med ljudmi različne občutke. Nenazadnje sem s svojo deprofesionalizacijo občini v enem letu prihranil polovico svoje prejšnje plače, kar pomeni, da se ta sredstva lahko namenijo za druge namene v občini. Občina Moravske Toplice je sicer poslovno leto 2008 zaključila z rekordnim proračunom več kot 10 mio EUR, od katerih je bilo na javnih razpisih kot nepovratnih sredstev iz evropskih skladov pridobljenih skoraj 4 mio EUR. To pa je glede na število prebivalcev in obseg naše občine številka, ki se je ne bi sramovali v bistveno večjih lokalnih skupnostih v Sloveniji.

Feri Cipot, župan

Fokovci v znamenju 8. februarja **POMEMBNA JE TUDI NAŠA ŽIVA KULTURA**

Gostitelji osrednje občinske slovesnosti ob letošnjem kulturnem prazniku so bili v Fokovci oziroma tamkajšnja devetletka. V šolski telovadnici so se v besedi, s pesmijo in plesom prepletali odlični nastopi učencev osnovne šole, slavnostni govornik na proslavi pa je bil podžupan Geza Džuban, častni občan v letu 2008.

Džuban je svoj nagovor začel z drugo kitico znamenite Zdravljice, napisane pred 164 leti, ki je tudi besedilo slovenske himne. Spomnil je, da slovenski kulturni praznik na dan Prešernove smrti obhajamo že od leta 1945. Ko je v nekaj stavkih orisal življenjsko pot največjega slovenskega pesnika, je dejal, da je v svojem kratkem, polnem, pogosto burnem življenju veliko ustvarjal in se pod različnimi vplivi svetovnih pesnikov in pisateljev ter tudi domačega okolja, predvsem nesrečne ljubezni in načina življenja, povzpел v sam evropski vrh.

Na svoje vprašanje, ali smo po skoraj dveh desetletjih lastne države pod Alpami dosegli tisto, kar smo pričakovali, je govornik ob naštevanju afer, podtikanj, konstruktov, preprirov, obstrukcij, vmes pa je posegla tudi gospodarska kriza, dejal, da nas odgovori zagotovo ne navdušujejo. »Vprašanje preživetja velikega števila ljudi nas mora zaskrbeti,« je izpostavil. »Morda govorimo o kulturi, kateri se reče politična kultura, ki se spreminja v nekulturo. Ko bi le vse to ostalo in obstalo tam nekje v Ljubljani; problem nastane, ko se vse to prenaša na vsakdanje človeške odnose povsod po Sloveniji, na kulturo naroda. Zaslužni za nastanek države so si jo vzeli kot lastnino, morda plen. Ampak upanje ostane...!«

Na drugi strani spodbuja napredek v šolstvu, zdravstvu, infrastrukturi, racionalizaciji različnih služb, kmetijstva, tudi regionalnega razvoja ...

Svoje misli je Džuban sklenil s čestitko ob prazniku in pohvalil neponovljivo Goričko ter se pri tem zazrl tudi v matično občino. Prepričan je, da je idealna po številu prebivalcev, je ravninsko-gričevnata, ima mešan verski in narodni sestav in je med tistimi v Sloveniji, ki beležijo najvišji dohodek na prebivalca v proračunu; po drugi strani pa moravskotopliška občina nevidno prevzema vodenje projektov, ki so pomembni za celotno regijo ali vsaj za njen prekmurski del.

Na vprašanje, kje smo v občini v kulturi, je govornik prepričan, da številne naravne danosti (bogata kulturna dediščina, nepremični kulturni spomeniki, med katerimi je največ cerkva, ne kaže pa zanemariti tudi lončarskih objektov, niti rastlinskega in živalskega sveta) bogatijo naše okolje, našo vsebino. Po drugi strani pa da je izjemnega pomena in razvejana tudi naša živa kultura s folklornimi in glasbenimi skupinami ter kulturnimi društvi, ki ohranjajo glasbeno, literarno, folklorno dediščino naših prednikov, kar nam je lahko v veselje in ponos. Na koncu ni mogel mimo regijskega kulturnega centra Art centra v Središču. Težko je razumeti, je dejal, da ga je pokopalo pomanjkanje oziroma neizvajanje pravne države.

Moravske Toplice **TRUBARJEVA DEDIŠČINA ŽIVI V NAŠI ZAVESTI**

Sklepna seja častnega odbora za prireditve ob 500. obletnici rojstva Primoža Trubarja je bil razlog, da je v prvi polovici februarja Moravske Toplice obiskal predsednik države dr. Danilo Türk. Razlog za obisk je bil toliko tehtnejši, saj je prav predsednik države vodil častni odbor.

V spremstvu gostiteljev, med katerimi so bili škof Evangeličanske cerkve v Republiki Sloveniji mag. Geza Erniša, župan domače občine Franc Cipot, predsednik Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar dr. Viktor Žakelj in inšpektor ECS Aleksander Kerčmar, si je predsednik ogledal moravsko cerkev.

Po seji je predsednik Türk v izjavi za javnost dejal, da je Trubarjevo, 2008. leto pokazalo veliko bogastvo Trubarjevega izročila. »Vsebinsko je bilo zelo bogato, v nasprotju s pričakovanji na začetku, ki so bila nekoliko bolj skeptična. Pokazalo se je, da Trubarjeva dediščina živi v naši zavesti, da smo imeli povsod po Sloveniji veliko prireditev, da so ob tej obletnici izšle mnoge publikacije. Bilo je zelo kulturno bogato leto in tudi leto bogato dobrih, ekumenskih misli,« je med drugim dejal predsednik Türk. Na pozitivnih izhodiščih bo potrebno graditi naprej in najti načine, da se bo Trubarjeva misel ohranjala.

Z delom častnega odbora, ki je pripravljala dogodke v Trubarjevem letu, je bil zadovoljen tudi mag. Geza Erniša, škof Evangeličanske cerkve v Sloveniji. Kljub vsemu pa je opozoril na aktivnosti, ki jih bo še potrebno realizirati. Tema Trubarja ni nikoli izčrpana, saj je ta veliki mož zapisan v genski spomin Slovencev. Med te naloge vsekakor spada postavitve spominske plošče na Bonomovi palači v Trstu, kjer je Trubar pri škofu Bonomu duhovno rasel.

Tudi letošnje leto je v znamenju nekaterih jubilejev, med katerimi velja v prvi vrsti omeniti 230. obletnico smrti prekmurskega protestantskega duhovnika in pisca Števana Küzmiča.

**Svet Madžarske narodne samoupravne skupnosti
Občine Moravske Toplice**

Vas prisrčno vabi na svečanost v počastitev

**15. MARCA,
MADŽARSKEGA NARODNEGA PRAZNIKA,
ki bo v soboto, 14. marca 2009, ob 19. uri
v vašem domu v Motvarjevcih.**

Vrtec Martjanci

SKUPAJ SMO PRAZNOVALI SLOVENSKE KULTURNE PRAZNIKE

Prazniki, ki jih označujejo koledarji, so že po svoji usmerjenosti in namembnosti razporejeni tako, da zajamejo kar najširši krog ljudi, ne glede na njihovo starost in težnje. Četokrat se zgodi, da odrasli sklepamo po lastnih prepričanjih in izkušnjah, pri čemer nas spremlja miselnost, da otroci še niso dorasli razumevanju pomena in težnosti vsebine, ki jo praznik obeležuje.

V vrtcu Martjanci smo se lotili priprav za nastop ob slovenskem kulturnem prazniku na prav poseben način. Kot vsak začetek je tudi ta bil za nas težak, saj je pred nas postavljala nove izzive. Prešeren in njegova veličina v ustvarjanju sta se čez čas zlila s podživljanjem otrok današnjice. Začeli smo z vrbo, ki raste v bližini našega vrtca in razpreza svoje veje na vse strani. Ko so jih otroci skušali odlomiti, so spoznali njeno trdnost, kljub voljnosti pri upogibanju. Enkratna iztočnica za otroško razumevanje. Narava nam je ob enem samem prehodu in opazovanju ponudila številne prispodobе, ki smo jih vpletli v boljše in lažje razumevanje življenja in dela človeka, pesnika dr. Franceta Prešerna. Imena rojstne vasi si ni bilo težko zapomniti, saj se imenuje Vrba. Razraslo vejev je smo povezali z mnogimi literarnimi deli, trdnost s pripadnostjo domačemu narodu in voljnost s prilagodljivostjo prijateljem, ki jih je šestkrat omenjal, jim pel hvalnice in jih usmerjal k pozitivni naravnosti – otroci so rekli: »K soncu!« To pa je bila nova iztočnica za nadaljnje delo, saj smo vihali in prepletali vrbove veje v sončke, kar nam je pri nastopu služilo za dekoracijo odra. Skupina otrok pa s tem ni soglašala, saj so smatrali, da bi moralo biti sonce rumeno. Tudi tem smo ugodili. Z rumenim filcem smo ovili obroč in oblikovali žarke, medtem pa smo ves čas predvidevali, kam vse so usmerjeni, koga bodo gledi. Otroci so naštevati osebe, predmete, živali, zgradbe iz bližnje okolice, zatem pa so prehajali na pojave, reke, jezera, morja in gorovja. Eden izmed njih je omenil Triglav in naš dogovor je bil, da bo Triglav poleg sonca. Ko smo že pripenjali zadnji vrh Triglavu, je nastopil nov izziv za otroke, pogojen z vprašanjem, kako bodo tisti, ki niso slišali našega pogovora, vedeli, kje je Triglav. Ko smo mislili, da smo na koncu, smo se spet srečali s problemom, ki pa za naše bistrske glave ni bil pretežak. Otroci so ga hitro povezali z zastavo in pristali v Sloveniji. Torej je Triglav v Sloveniji. Ker se je besedi Slovenija tokrat v pogovoru priključila še zastava, smo tudi to izobesili na vidno mesto tako, da je zaokrožala in povezovala naš celotni sklop.

Takemu ozadju je bilo treba prilagoditi ustrezno vsebino. Motivacija, ki je bila tokrat na vrhuncu, je kar sama po sebi narekovala vsebino in motive, kar pa ni bilo lahko najti. Vendar pa smo združeni tudi to zmogli. V vrtcu smo se dogovorili, da bomo posneli Prešerna in zbrali vse prijatelje. Vse tri skupine otrok so sodelovale v programu, vsi otroci so peli in plesali, najstarejši pa so prikazali, kako si predstavljajo stvaritve največjega slovenskega pesnika, kako jih dojemajo in se že v svoji majhnosti zavedajo veličine dela v skrbi za dobrobit naroda. Ker nas pa vse Slovence združuje zastava, smo prizorišče napolnili vsi, ki se vsak dan družimo v našem vrtcu in z zastavicami, ki so jih otroci sami izdelali, zaželeli miru in sreče vsem ljudem sveta.

FOTO: ARHIV VRTCA

Naš nastop so dopolnili še družinski člani naših otrok. Program je povezovala Davidova mama, z recitacijo so se predstavile Hana, Saška in Nadja, na trobento nam je zaigral Jan, svojo pesnitev nam je predstavil Aleš, Špela nam je zaigrala na violino, pa tudi Anin očka nam je zapel ob kitari. Slovesnost smo želeli

skleniti z vključitvijo vseh prijateljev, ki so se udeležili naše slovesnosti. Blažev očka je raztegnil harmoniko, Nikola in Ema sta povabila dedka z bobnom, Anin očka pa je zabrenkal na kitari. Njihova glasba je združila vse otroke, ki so s plesom in petjem slovenskih otroških pesmi povezali verigo prijateljstva, ki je zaobjela vse prisotne.

Program smo zaključili s prijetnimi občutki odobravanja, prestreženih ob pogledih sodelavk iz skoraj vseh enot zavoda, ki so s svojo prisotnostjo bogatili našo slovesnost in še trdneje okrepile našo že trdno sklenjeno verigo prijateljstva, ki jo je še ojačala ravnateljica Simona Kaučič.

Čeprav so nam bolezniki število otrok skoraj razpolovile, so to vrzel zapolnili starši, ki so zdravim otrokom omogočili sodelovanje, nas pa podprli v prizadevanjih, da otroci spoznajo in doživijo dan, ki je v svoji sporočilnosti mogočen, saj gradi zavest pripadnosti nam, našemu narodu, naši državi.

Milena Černela, vzgojiteljica

Tešanovci

PREŠERNOV POHOD

Vsako leto v začetku februarja, ko se Slovenci spomnimo svojega največjega pesnika, dr. Franceta Prešerna, se po vsej Sloveniji in v zamejstvu zvrstijo številne prireditve v znak spoštovanja velikega umetnika. Društva in krajski Tešanovci so se že pred leti odločili, da obeležijo ta dan v športnem duhu. Tako je tudi letos dan pred praznikom potekal že šesti Prešernov pohod.

Zbralo se je 80 ljubiteljev pohodništva, ki so se v sončnem vremenu podali na pot proti Mlajtincem in mimo igrišča za golf proti Moravskim Toplicam ter Gornjim Moravcem, na Suhi Vrh in nazaj proti Tešanovcem. Za pohodnike je bilo odlično poskrbljeno, tako samemu štartu kot na poti, saj so se lahko okrepčali z domačimi dobrotami, ki so jih pripravile prizadevne vaščanke, ni pa manjkalo niti žlahtne kapljice in šilca žganja, ki je pohodnikom pognalo kri po žilah. Na cilju letošnjega pohoda, v vaško gasilskem domu v Tešanovcih, so udeležence izdatno pogostili s kislo juho in drugimi dobrotami, vzdušje pa je popestril vaški glasbenik Miran, ki vselej poskrbi, da so prireditve v Tešanovcih prijetne in družabne.

Miša Cipot

FOTO: GRZA GRABAR

PREŠERNOV POHOD – Tudi letošnji, že šesti po vrsti, v organizaciji društev Tešanovec, je lepo uspel. Njegov posebni čar je spontan kulturni program, urica Prešernovih poezij in drugih recitacij, ki ga vsako leto pripravijo pohodniki sami. Tokrat se je zgodil pri Vinskem hramu-vinotoku Mirana in Marije Erniša na Jelovškem bregu. Vsaj dva nastopajoča, redna kreatorja programa, je potrebno tudi tokrat posebej omeniti: ob županu Francu Cipotu še v Tešanovcih rojeno Marijo Šavel Slavič. (G. G.)

Vrtec Prosenjakovci

»PUST, PUST, KRIVIH UST ...«

»Pust, pust, krivih ust ...«, tako je bilo naslov teme, ki smo si jo izbrali za predpustni čas. Pust je vesel, pisan in razigran in takšno razpoloženje je vladalo v našem vrtcu v predpustnem času, pa tudi na sam pust.

Kot vsako leto v predpustnem času, nas je tudi letos obiskal klovn Bobo. Vsi smo ga bili zelo veseli, saj smo vedeli, da je prišel z marsikatero zanimivo idejo. In res je bilo tako. Bobo nam je predlagal, kaj vse bi lahko počeli v predpustnem času, saj je z žalostjo ugotovil, da naša igralnica ni prav nič pustno »obarvana«. Z velikim veseljem smo sprejeli njegove predloge in se po njegovem odhodu takoj lotili dela.

Najprej smo odstranili vso zimsko dekoracijo, nato pa smo se skupaj zmenili, kaj bomo počeli dalje. Otroci so sprejeli nekaj klovnovih idej, nekaj idej pa so imeli tudi sami. Ker pa smo vedeli, da vsega ne bomo zmogli sami, smo se odločili, da bomo v vrtec povabili starše in njihove otroke in skupaj okrasili igralnico.

Starši in otroci se naših srečanj zelo radi udeležujejo. Razdelili smo se v dve skupini. Prva skupina je iz dveh raznobarnih papirjev zlagala trakove, druga skupina pa je izdelovala pajace. Pri izdelovanju dekoracije so vsi aktivno sodelovali, tako otroci, kot njihovi starši. Ob prijetni glasbi otroških pesmic pa nam je delo šlo še hitreje od rok. S končnimi izdelki smo okrasili celotni vrtec in vsi smo bili enotnega mnenja, da je naš vrtec »vesel, pisan in razigran« in klovn Bobo bi tako okrašene igralnice bil prav gotovo zelo vesel.

V veliko presenečenje vseh pa nas je na delovnem srečanju obiskala čarovnica Vilma. Povprašala nas je, kaj počnemo, mi pa se je nismo prav nič ustrašili, ampak smo ji z veseljem povedali in pokazali naše izdelke. Čarovnica Vilma nam je povedala, da bo tudi ona na sobotnem pustovanju v Moravskih Toplicah, kamor je povabila vse otroke in njihove starše.

In prišel je težko pričakovani dan – PUST. Otroci so bili že zelo nestrpni, kdaj bo napočil tisti trenutek, ko si bodo lahko oblekli maske in se tako spremenili v nekoga drugega. Še preden pa se je to zgodilo, nas je čakal zelo dober zajtrk – sveži krofi, ki so se jih otroci zelo razveselili.

FOTO: Arhiv VRTCI

Po zajtrku nas je čakal najpomembnejši trenutek pustnega dne: da smo se lahko našemili. Prav vsi smo bili maske, otroci in odrasli. Otroci so se preoblekli v prečudovite kostume, saj so bili želve, princeske, spidermani, telebajski, kužki in zajčki. Morda vas zanima, v kaj sva se preoblekli 'tršici'? Bili sva veliki mušnici. Na srečo vseh, pa nisva bili strupeni, saj sva cel dan »sejali« dobro voljo povsod naokrog. Na prijetno glasbo s CD-ja smo zaplesali tako lepo, kot znajo samo pustne maske.

Ker vemo, da bi nas kot pustne maske rad videl še kdo drug, smo se odločili, da se odpravimo v DOŠ Prosenjakovci, kjer so nas

Pustno rajanje v Moravskih Toplicah

PUST SE JE VRNIL SKOZI VELIKA VRATA

Potem ko se je po nekaj letih dokaj skromno pustno dogajanje iz šotora pri nekdanjem lovskem domu ponovno preselilo v center občinskega središča, na parkirišče pred trgovino Mercator, lahko z veseljem ugotovimo, da pustovanje v Moravskih Toplicah dobiva nove dimenzije. In kot tako lahko pomeni tudi pomemben kamen v pestrem mozaiku turistične ponudbe kraja in okolice. Med več kot sto maskami so kajpak prevladovali mladi, katerim je bilo pustovanje tudi namenjeno. Ponovno so bile zelo domiselne tudi odrasle skupinske maske, katerih število pa se od začetka pustovanja, ki sega že skoraj deset let nazaj, noče povečati. Vsak se je na svoj način veselil in si dal duška ob ritmičnih poskočnih glasbenih spremljavi in priložnostnega programa, ki so ga pripravili in vodili povezovalci Glasbenega gledališča Melite Osojnik iz Ljubljane in Nataša ter Bojan z Radia Viva.

V organizaciji turistično-informativnega centra (TIC) in občine se je namreč pustna prireditev vrnila na pota stare slave. S čim? Z izjemnim obiskom mask, obiskovalcev in kar enajstimi stojnicami društev, krajanov Moravskih Toplic in drugih ponudnikov okrepčilnih pijač, domače hrane ter seveda z več kot 400 krofi, ki jih je obiskovalcem podaril TIC.

Ker je izbira najlepših mask ponavadi zelo subjektivna, so se organizatorji tokrat odločili, da na oder povabijo različne skupine mask, čebelic in pika nogavičk, bojevnikov, kronanih glav, rdečih kapic, sneguljčic, škratov, čarovnikov, živali ..., na svoj račun pa so prišle tudi maske v paru. Med otroškimi maskami niso izbirali najlepše, pač so nagradili tiste, ki so si upali javno nastopiti s pesmijo ali recitalom.

V kategoriji skupinske odrasle maske je komisija med tremi za najbolj izvirno razglasila Sebeborški berek z žabicami in štorkljo TD Žlaki Sebeborci, Popaj in pirati KTD Tešanovci so bili drugi, skupina španskih plesalk in bikoborcev, poimenovana Amigos Para Siempre, s člani iz Bogojine, Tešanovec in Moravskih Toplic pa je osvojila tretje mesto.

Geza Grabar

SPOROČILO ORGANIZATORJA

TIC se zahvaljuje vsem, ki so prispevali nagrade: Naravni park Terme 3000, Terme Sončni park Vivat, Gostilna Marič, Turistična kmetija Puhan Bogojina, Gostišče Aleksander Moravske Toplice, Okrepčevalnica Cipot Branko Tešanovci, Kavarna Sladke sanje Moravske Toplice, Vila Šiftar in penzion Šiftar Moravske Toplice, Gostilna-penzion Olga Kuhar Moravske Toplice, Okrepčevalnica Viktorija Filovci, Okrepčevalnica Vrček Moravske Toplice, Medičarstvo Celec Ratkovci, Šunkarna Kodila Markišavci, Ocean Orchids Dobrovnik, Trgovina Žalig TUŠ Renkovci.

Letos smo na pustovanju beležili najštevilčnejšo udeležbo turističnih in drugih društev. Z njihovo pomočjo je bila kulinarčna ponudba na stojnicah zares izjemna, kar je nedvomno sovpadalo s sloganom prireditve: »Naj vam letošnji pust seže od ušes do ust!«

Hvala društvom: TD Bogojina, KTD Tešanovci, TD Filovci, VSD Filovci, TD Ivanovci, KTD ŽLAKI Sebeborci, KUD Antal Ferenc Središče, DU občine Moravske Toplice, Krajanji Moravske Toplice, Žensko društvo CO Moravske Toplice.

sprejeli z velikim veseljem. Skupaj s šolarji smo zaplesali, zapeli, ter se skupaj fotografirali. Tudi v šoli smo videli prelepe maske, ki se jih prav nič nismo bali. Čeprav smo se imeli v šoli zelo lepo, pa smo se morali vrniti nazaj v vrtec. Vsi skupaj smo bili mnenja, da je bil to pust, ki se ga bomo spominjali z velikim veseljem. Bil je »VESEL, PISAN IN RAZIGRAN«.

Bernarda Koroša Pantović
in Tea Varga, vzgojiteljici

5. vinogradniški kviz v Filovcih DOMAČINOM POKAL V TRAJNO LAST

Vinogradniško-sadlarsko društvo (VSD) Filovci je v sodelovanju s kmetijsko svetovalno službo KGZ Murska Sobota v dvorani vaško-gasilskega doma v Filovcih v začetku januarja pripravilo 5. vinogradniški kviz z namenom, da vinogradniki utrdijo svoje znanje, prisotni pa se naučijo kaj koristnega. Letošnja udeležba je preseгла vse dosedanje, saj se je v znanju s področja vinogradništva, vinarstva in kulture pitja vina pomerilo kar sedem 3-članskih ekip vinogradniških društev iz Prekmurja, ki je samostojni vinorodni okoliš Vinorodne dežele Podravje.

Sodelujoče ekipe so pokazale veliko znanja. Vsaka je odgovarjala na 14 vprašanj iz omenjenih treh vsebinskih sklopov. Tudi letos je največ točk zbrala domača ekipa, ki so jo sestavljali Manica in Srečko Barbarič ter Alojz Vogrinčič. Ker so domačini zmago ponovili že tretjič zapored, so prehodni pokal osvojili v trajno last. Na drugem mestu je pristala ekipa Društva vinogradnikov in sadjarjev Lendava, na tretjem pa tekmovalci Vinogradniškega društva Kobilje. Sledijo vinogradniška društva Čentiba, Strehovci I, Strehovci II in Goričko.

Najboljšim ekipam je pokale podelil župan Občine Moravske Toplice Franc Cipot, ki se je organizatorjem in tekmovalcem zahvalil za sodelovanje ter poudaril, da na filovskih gričih raste trta, katero vinogradniki med letom skrbno negujejo in iz grozdja pridelajo odlično vinsko kapljico, ki se lahko enakovredno kosa z najboljšimi slovenskimi vini.

Kot se spominja predsednik VSD Filovci Alojz Berden, je ideja o kvizu vzniknila pred sedmimi leti: na ta način vinogradniki koristno obogatijo svoje znanje s področja vzgoje vinske trte, kakovostnega pridelovanja grozdja, vinogradniških opravil, kletarjenja ter šolanja vin. Berden se je strinjal, da so takšna in podobna srečanja tudi lepa priložnost za druženje, spoznavanje vin in vinske kulture.

Vezni člen dobrega sodelovanja vseh enajstih prekmurskih vinogradniških društev pa je prav gotovo Kmetijsko gozdarska zbornica Murska Sobota oziroma njen specialist za vinogradništvo in vinarstvo Ernest Novak, ki je tudi na letošnjem kvizu odigral osrednjo vlogo sestavljalca vprašanj in povezovalca dogajanja v dvorani. Ob Berdeni in Novaku je bila v komisiji še kmetijska svetovalka Marika Feher, ki na območju Lendave med drugim skrbi tudi za področje vinogradništva in vinarstva.

Moravske Toplice

DNEVI PREKMURSKEGA VINA

Po lanskem odmevnem srečanju največjih vinogradnikov Prekmurja so prekmurska društva vinogradnikov (ki jih je enajst), Kmetijsko-gozdarski zavod (KGZ) Murska Sobota, Občina Moravske Toplice in Terme 3000 v Moravskih Toplicah zadnje dni januarja in v začetku februarja predstavili svoja vina. Po petkovi razstavi in pokušnji 151 različnih vin so namreč naslednja dva dni svoja vrata odprle še številne vinske kleti. Skupaj se je s svojo žlahtno kapljico na skupni pokušnji ali v odprtih kletih predstavilo 34 vinogradnikov, ki so usmerjeni v tržno pridelavo ali pa vina ponujajo v okviru lastnih vinotočev, turističnih in izletniških kmetij ali v drugih turističnih objektih.

Na srečanju so predstavili tudi zanimivo in konec lanskega leta začeto akcijo *Tui točimo prekmurski špricer*. Z označevanjem naj bi gostince v Prekmurju spodbudili, da bi točili domača vina in na ta način spodbudili potrošnjo prekmurskih vin. Ugotavljajo namreč, da se tega načela od okrog 400 gostinskih lokalov z levega brega Mura drži le tretjina.

VEČJA PREPOZNAVOST

Kot je povedal Ernest Novak, priznani enolog in vinogradnik, specialist za vinogradništvo in vinarstvo pri KGZ Murska Sobota in predsednik največjega prekmurskega vinogradniškega društva, Društva vinogradnikov Goričko, ki je nosil tudi glavno breme organizacije promocijske prireditve, je razlogov za tovrstno prireditev več, v prvi vrsti pa prizadevanje za večjo prepoznavnost prekmurskih vin.

Direktor KGZ Murska Sobota Franc Režonja je dodal, da so »... organizatorji dogodka prepričani, da je srečanje na takšni ravni več kot dobrodošlo: da ugotovimo stanje vinogradništva in vinarstva v Prekmurju, skupaj načrtujemo nadaljnji razvoj, in tudi, da se družimo. Prekmurci imamo v slovenskem prostoru okrog 5 % vinogradniških površin in 10 % pridelovalcev grozdja, ki so vpisani v register.« V teh vinogradih - skupaj gre za okrog 1.200 hektarjev - na leto pridelamo okrog dva milijona litrov mešanih in sortnih vin. Podobno je Franc Cipot, župan občine gostiteljice, prepričan, da lahko z neposredno prodajo vin že v obliki vinotočev, vsekakor pa s povezovanjem vinogradnikov, doseže-

mo pomemben delež prihodka. Tem bolj, ker Prekmurje postaja vse bolj turistično prepoznavno.

NOVI ZAČETEK PRED DOBRIMI TREMI DESETLETJI

Sicer pa so organizatorji tega zanimivega dogodka, ki naj bi poslej postal tradicionalen, na priložnostni razstavi v besedi, sliki, z razstavljenimi priznanji in medaljami s številnih domačih in tujih ocenjevanj predstavili največje dosežke vinogradništva in vinarstva v Prekmurju. Obiskovalci, ki so lahko pokusili tudi prekmurske dobrote, so si z zanimanjem ogledali tudi razstavo o zgodovini tukajšnjega vinogradništva. Samo za ilustracijo: prekmurska vina so bila zelo cenjena že v 18. in 19. stoletju, po uničujoči trtni uši okrog leta 1890 pa so novo zgodbo začeli pisati sredi 70. letih prejšnjega stoletja. Prekmursko vinogradništvo in vinarstvo naj bi z novimi vsebinami in podobnimi prireditvami naredilo odločilni preboj na številne nove trge. Mnogi so prepričani, da jim to lahko uspe tudi brez skupne vinske kleti.

Na Dnevih prekmurskega vina - bodisi na promocijski predstavitvi ali v obliki odprtih vrat vinskih kleti - so iz naše občine sodelovali: Alojz Berden (Tnavaški breg, Filovci), Vinski hram-vinotoč Erniša (Suhi Vrh), Vinotoč Jani E. (Suhi Vrh), Franc Jošar (Prosenjakovci), Vinogradništvo Jerič (Prosenjakovci) ter Nada in Janez Grabar (Selo), kmetija Talaber, družini Vöröš&Kranjc (Panovci, Moravske Toplice).

V odlično turistično ponudbo prekmurskih vin se vključuje vse več vinogradnikov tudi iz naše občine.

Tako smo na letošnjem srečanju opazili kar pet vinogradnikov z območja naše občine, in sicer (od leve): Franc Jošar, Elizabeta Kranjc, Jani Erniša, Sandra Kranjc, Miran Erniša in Alojz Berden.

Nova kategorizacija gasilskih društev v občini NAMESTO DVEH KATEGORIJ KAR ŠTIRI

Po nekaj letih usklajevanj je konec lanskega leta Franc Cipot, ki je kot župan po zakonu odgovoren za požarno varnost v lokalni skupnosti, z vsemi 27 prostovoljnimi gasilskimi društvi v občini podpisal pogodbo o opravljanju gasilske javne službe. Vendar pred podpisom ni šlo brez zapletov, saj je župan vztrajal, naj bo v pogodbah termin o »stalni pripravljenosti« gasilcev v društvih, s čimer se društva niso strinjala. Ko so omenjeni termin zamenjali z »zagotavljanjem požarne varnosti«, je bila pogodba s strani vseh društev vendarle podpisana. Župan je prepričan, da je bil s tem storjen prvi korak k formiranju učinkovitih operativnih enot, ki bodo v skladu z zakonom ustrezno opremljene in usposobljene za morebitne intervencije.

Predsedniki in poveljniki številnih gasilskih društev so županu očitali, da podpis takšnih pogodb pomeni njegov poseg v kategorizacijo društev, ki je določen z normativi Gasilske zveze Slovenije (GZS), po katerih so društva v občini doslej delovala. Župan pravi, da gre le za formiranje enot v skladu s kadrovskimi možnostmi v posameznih društvih, glede na to, koliko operativcev so sposobna zagotoviti. To je bilo potem tudi glavno merilo pri sestavljanju aneksov, ki ga je vsako društvo podpisalo z županom v začetku letošnjega leta. Aneks z ustrezno kategorizacijo posameznega društva se nanaša na tekoče leto, letos pa so aneks podpisali izjemoma tudi za leto 2008. To formalno pomeni, da se z novim aneksom v začetku vsakega leta lahko spremeni tudi kategorizacija društev. Vendar kategorizacija za sabo ne potegne samo zagotavljanja predpisane števila usposobljenih in ustrezno opremljenih operativcev (II. kategorija: 23, I. kategorija: 12 operativcev), pač pa tudi predpisana gasilska vozila in opremo za gašenje.

Na podlagi veljavnega aneksa za leto 2009 se je kategorizacija društev v občini po predlogu župana precej spremenila. Osrednje gasilsko društvo še naprej ostaja PGD Moravske Toplice, ki pa je ostalo društvo II. kategorije. S to kategorijo so po novem še štiri društva: PGD Bogojina in PGD Prosenjakovci kot policentra v občini, PGD Sebeborci kot specializirana enota ter PGD Fokovci-Selo-Vučja Gomila kot skupna enota, sestavljena iz operativcev in opreme PGD Fokovci, PGD Selo in PGD Vučja Gomila.

Običajna društva I. kategorije so glede na število prebivalcev v kraju ostala PGD Filovci, PGD Martjanci in PGD Tešanovci. Društva I. kategorije, vendar manjša, so po novem PGD Andrejci, PGD Ivanci, PGD Motvarjevci in PGD Noršinci.

Društva I. A kategorije so vsa preostala društva: PGD Berkovci, PGD Bukovnica, PGD Čikečka vas, PGD Ivanjševci, PGD Kančevci, PGD Krnci, PGD Ivanovci, PGD Suhi Vrh, PGD Lončarovci, PGD Mlajtinci, PGD Moravci, PGD Ratkovci in PGD Središče.

Ob podpisu aneksa je župan zagotovil, da bo za delovanje vsakega društva zagotovljeno več denarja, kakor pa ga je bilo na razpolago v prejšnjih letih, in dodal, da sedanja kategorizacija ni zacementirana in se bo lahko že drugo leto spremenila. »Če se bo pokazalo, da določene enote ne potrebujemo, bo vsebina aneksa za društvo drugačna,« je dejal in poudaril, da je kategorizacija živa materija, ki se spreminja z aneksom. Drugačen aneks pa pomeni tudi drugačno višino sredstev za delovanje, opremljanje društva ...

Ob podpisu aneksa je še poudaril, da društva, ki aneksa ne bodo podpisala, ne bodo opravljala gasilske javne službe.

ŠTEVILNI POMISLEKI

Če so s kresanjem mnenj okrog pogodbe o opravljanju gasilske javne službe v občini z županom le dosegli konsenz in je bila pogodba podpisana s strani vseh 27 gasilskih društev, pa so se okrog aneksov v društvih porodili številni pomisleki.

Jože Lipaj, poveljnik gasilskega sektorja Martjanci: »Pozdravljam podpis pogodbe, čeprav s precejšnjo zamudo, za kar pa gasilci nismo krivi. Gasilci smo v občini po mojem mnenju premalo cenjeni, smo nekakšno nujno zlo, ki samo obremenjuje občinski proračun. Nismo mi krivi, če zakonodaja zahteva opremo, ki je

draga, v določenih primerih pa brez nje ne gre. Nova kategorizacija je bila izpeljana s strani občinskih strokovnih služb mimo GZ Moravske Toplice. Je unikatna stvar, saj je kot taka v nasprotju z merili GZS in zakonom o gasilstvu. Upam pa, da zaradi tega naše plemenito poslanstvo pomagati človeku vedno in povsod ne bo okrnjeno, čas bo pokazal svoje.«

Slavko Škerlak, predsednik PGD Sebeborci: »Kategorizacije na splošno ne morem komentirati, ker nisem pristojen za to. Glede kategorizacije naše PGD pa smatramo, da v društvu, glede na geografsko lego, velikost in druge značilnosti našega kraja ter članstvo, trenutno izpolnjujemo pogoje za društvo II. kategorije in smo zato v tem trenutku to kategorizacijo tudi sprejeli, kar pa po drugi strani vsekakor pomeni tudi večjo obveznost in odgovornost. Ko pa bomo ocenili, da več ne izpolnjujemo pogojev oziroma da več ne moremo zagotavljati vsega, kar se od nas zahteva v okviru kategorizacije, pa bomo županu in Gasilski zvezi predlagali spremembo kategorizacije. Vsekakor pa, če bodo sosednja društva kdaj izrazila pripravljenost o formiranju skupne enote, nikakor ne izključujemo tudi te možnosti (pozdravljamo ustanovitev skupne operativne enote Fokovci, Selo, Vučja Gomila, saj smo mnenja, da je to ena od dobrih oblik zagotavljanja večje operativnosti na določenem območju). Glede specializacije, pa moram povedati, da v našem društvu že nekaj časa naše člane, predvsem mlajše, poleg osnovne požarne dejavnosti ozko specializiramo za določene vrste praktičnih nalog in znanj v okviru reševanj (z višin, ob neurjih ...), kar pomeni po naši oceni tudi boljše delo na določenih področjih in večjo strokovnost ter varnost operativcev ob izvajanju težjih intervencij. Pri tem pa moramo omeniti, da v sklopu praktičnih usposabljanj v PGD na posameznih področjih, že sedaj poskušamo upoštevati tudi predvideno izgradnjo zdravilišča Rimska Čarda, saj se zavedamo, da bo to pomenilo za društvo dodatne zahteve, odgovornost in usposobljenost in le na takšen način bomo, vsaj upamo, pravočasno zagotovili pripravljenost operativcev.«

Drago Ivanič, predsednik PGD Bogojina: »Izdelana kategorizacija ni realna, zato tudi delitev sredstev med društvi ni realna. V skladu s kategorizacijo GZS oziroma po državnih merilih pogoje za društvo II. kategorije izpolnjujejo le v Moravskih Toplicah kot osrednjem društvu v občini.«

Zlato Balajc, predsednik PGD Selo: »Uvideli smo, da v treh sosednjih krajih, Selu, Fokovcih in Vučji Gomili, sami ne bomo v primeru intervencij sposobni zagotoviti predpisane števila operativcev, zato smo se za naloge intervencij oziroma učinkovitega nastopa združili v skupno enoto. Mislim, da je kategorizacija izdelana solidno.«

Jože Čarni, predsednik PGD Kančevci: »Ne moremo mimo dejstva, da je naredil župan kategorizacijo po svoji meri. Moti me, da so vsa društva na Goričkem, razen Prosenjakovec in Motvarjevec, razvrščena v I. A kategorijo. Teh je skupaj kar 13, in razen enega so vsa na Goričkem. In če vemo, da lahko društvo s takšno kategorijo intervenira le ob sodelovanju z gasilci iz društev višje kategorije, se sprašujem, kako bo poslej s požarno varnostjo na Goričkem.«

Janez Zadavec, predsednik PGD Ivanci: »Mislim, da prvo leto društva posledic nove kategorizacije še ne bodo čutila, dolgo-

Najboljši v športu v letu 2008

KRISTJAN KULČAR, DANIJELA KUČAN IN HK MORAVSKE TOPLICE

Občinska športna zveza (OŠZ) Moravske Toplice je tudi v začetku letošnjega leta pripravila prireditev, na katerih so za športne dosežke v minulem letu slavnostno razglasili najboljše športnike posameznike, športne ekipe, posebna priznanja pa so podelili tudi najperspektivnejšima mladima športnikoma ter zaslužnemu športnemu delavcu. Ker so ob tej priložnosti v prostorih Oaze zdravja v Tešanovcih pomurskim športnikom podelili tudi dva srebrna in bronasti znak Olimpijskega komiteja Slovenije-Združenja športnih zvez (OKS-ZŠZ) za športne dosežke na mednarodnih tekmovanjih, je imela prireditev širši, regijski značaj.

Branko Recek, predsednik OŠZ Moravske Toplice je uvodoma dejal, da imata ime objekta, Oaza zdravja, in sporočilnost športa veliko skupnega. 22 športnih društev z 800 športniki je za moravskotopliško občino kapital, ki po eni strani občanom dviguje kakovost življenja, po drugi spodbuja tekmovalnost med njimi, kar je zelo pozitivna vrlina, ki nam včasih manjka tudi v vsakdanjem življenju. Po prepričanju predsednika OŠZ je bilo tudi lansko leto v športu v občini zelo bogato in pestro. Ob evropskem turnirju skupine Challenge IV v hokeju na travi za moške v Moravskih Toplicah je posebej opozoril tudi uvrstitev nogometnega kluba Čarda v III. državno nogometno ligo. V državnem ligaškem tekmovanju tekmuje tudi Hokejski klub Moravske Toplice in Ženski nogometni klub Pomurje Filovci.

Prav ukvarjanje s športno dejavnostjo, bodisi tekmovalno ali rekreativno, je po prepričanju župana Franca Cipota tisto, po čemer se povprečni ljudje ločijo od uspešnejših. Šport namreč pozitivno vpliva na naše delovne navade, racionalno izrabo časa pa tudi na uspešnost v vsakdanjem življenju. V občini so zelo zainteresirani za izvajanje različnih oblik športne dejavnosti, tudi rekreacije med vsemi starostnimi skupinami. Ob organizacijski, kadrovski in zlasti finančni zahtevnosti klubov v ligaških tekmovanjih, od občinskih pa vse do državnih, je župan še posebej pozdravil pomembno poslanstvo, ki ga pri vzpodbujanju športnih aktivnosti opravljajo vrtci in osnovne šole, ni pa pozabil omeniti niti društva upokojencev, ki izvaja svojim članom primerno športno dejavnost.

Razpis je bil objavljen v občinskem glasilu Lipnica, strokovna komisija za izbor, ki jo je tudi tokrat vodil Koloman Pintarič, pa je izbrala najboljše.

NAJBOLJŠA MLADA: DANIJEL KOČAR IN PETRA DERVARIČ, PLAKETA VLADU ŠKERLAKU

Najperspektivnejši športnik je Danijel Kočar iz Fokovec, član Rokoborskega društva Sobota, ki se uvršča v krogu najperspektivnejših rokoborcev v državi. Lani je osvojil dva naslova državnega prvaka za dečke, prav tako pa je zmagal na dveh mednarodnih turnirjih v Sloveniji, medtem ko je bil na kar šestih mednarodnih turnirjih uvrščen na eno od prvih treh mest.

Igralka hokeja na travi Petra Dervarič iz Tešanovec, članica HK Moravske Toplice, se uvršča med najperspektivnejše igralka tega športa v Sloveniji, kar dokazuje tudi to, da so jo razglasili za najboljšo igralko na dvoranskem prvenstvu Slovenije v kategoriji U-14, bila pa je tudi najboljša strelka in igralka v tej selekciji na prostem.

ročno pa to ne prinaša pozitivnih premikov na boljše. Pravim tudi, da smo edina lokalna skupnost, kjer je bila opravljena kategorizacija mimo standardov in meril GZS. Še nečesa se bojim: gorička društva iz 1. A kategorije bodo na veliki preizkušnji, saj po tej kategorizaciji toliko operativcev ta društva ne potrebujejo, zmanjšan osip v vrstah operativcev pa lahko ima za posledico, da bo delovanje teh društev v prihodnje vse bolj zamiralo.«

Geza Hujs, predsednik PGD Ratkovci: »Po tej kategorizaciji bo delovanje goričkih društev še bolj oteženo, saj smo z izjemo redkih razvrščeni v najslabšo kategorijo, ta pa bo deležna najmanj finančnih sredstev. Že itak smo bili v preteklosti za delovanje in opremljanje prikrajšani, sedaj bo še hujše.«

Vlado Škerlak, dolgoletni predsednik SD Sebeborci, je med najzaslužnejšimi za to, da strelstvo kot športna panoga v Sebeborcih dosega odmevne rezultate na regijski in državni ravni. Društvo ima moderno strelišče. Prav Škerlakovim organizacijskim sposobnostim in požrtvovalnosti gre zahvala, da delo strelskega društva dosega vedno nove in odmevnejše uspehe.

KULČAR, FRAS IN ČONTALA MED ŠPORTNIKI

Med športniki je po lanskem drugem mestu zopet na vrhu nogometaš Kristjan Kulčar iz Filovec, ki nastopa za NK Mura 05. S svojimi igrami v preteklem letu je potrdil, da gre za enega najboljših igralcev v vrstah kluba, ki tekmuje v 2. državni ligi.

Član HK Moravske Toplice Peter Fras, doma iz Mlajtinec, je eden najboljših igralcev kluba, ki s svojimi igrami daje velik prispevek k uspehom kluba, na junijskem Challenge turnirju v Moravskih Toplicah je bil izbran za najboljšega igralca.

Robert Čontala, strelec SD Sebeborci, konstantno dosega odlične rezultate in sodi v sam vrh pomurskega strelstva, kar je potrdil z zmagami na različnih tekmovanjih, veliko pa je prispeval k uspehom društva, katerega član je.

KUČAN, GOMBOC IN GABOR MED ŠPORTNICAMI

Najboljša športnica za leto 2008 je Danijela Kučan iz Tešanovec, članica ženske ekipe HK Moravske Toplice, kapetanka ekipe in ena najboljših igralk.

Drugouvrščena Simona Gomboc iz Ivanovec se že vrsto let uvršča med najboljše rekreativne tekačice. Uspehi v letu 2008: tretje mesto v pomurskem pokalu, zmaga na treh posameznih tekih, šesta zaporedna zmaga v teku na 5,5 km na Maratonu Treh src v Radencih in drugo mesto na državnem prvenstvu v cestnem teku na 10 km.

Nogometašica Sonja Gabor iz Filovec, članica ŽNK Pomurje Filovci, je ena najboljših igralk kluba, ki sodi v vrh slovenskega ženskega nogometa.

HK MORAVSKE TOPLICE, ŽNK POMURJE IN NK ČARDA MED EKIPAMI

Za naslov državnih prvakinj v ženski konkurenci in drugega mesta v moški konkurenci je bil HK Moravske Toplice razglašen za najboljši športni kolektiv v občini v minulem letu. Obe ekipa sta uspešno tekmovali tudi v srednjeevropski Interligi in zasedli 5. mesti. V klubu delujejo tudi štiri mlajše selekcije.

Ženski nogometni klub (ŽNK) Pomurje iz Filovec se že več let uvršča med najboljše klube ženskega nogometa v Sloveniji. V ligaškem in pokalnem tekmovanju so dekleta osvojila 2. mesti, med mlajšimi selekcijami izstopa selekcija U-17 z naslovom državnih prvakinj.

Članska ekipa NK Čarda Martjanci se je lani uvrstila v 3. državno ligo, kar je največji uspeh kluba. Klub daje velik poudarek delu z mlajšimi selekcijami, krasi ga dobra organiziranost in stalna skrb za prijeten videz športnih objektov.

Ker se vzgoja za pripadnost športu prične že med mladimi, so za vloženo delo pri vzpodbujanju športnih aktivnosti med mladimi posebna priznanja OŠZ in Občine Moravske Toplice prejeli vsi štirje javni zavodi na področju vzgoje in izobraževanja: Vrtci občine Moravske Toplice, DOŠ Prosenjakovci ter osnovni šoli Bogojina in Fokovci.

Branko Šrok, direktor

V REGIJI PREPOZNAVNO KOMUNALNO PODJETJE

Ko je župan pred 12 leti sprožil pobudo za ustanovitev občinskega komunalnega podjetja, je bila zamisel deležna številnih pomislekov občinskih svetnikov. Spomnimo se, koliko otročje, nezrele posmehljivosti je razlil regijski časopis ... Zdelo se mi je, da se je na začetku le župan popolnoma zavedal, kaj pomeni poleti in pozimi vzdrževati 230 km občinskih cest, kako velike so naloge, ki čakajo občino na področju oskrbe z vodo, pri čiščenju odpadnih voda, komunalnem urejanju naselij.

Vsa ta leta se vozimo mimo delovišč, kjer prizadevni »občinski« komunalci polagajo in priklopljajo vode, betonirajo in zidajo, urejajo pločnike ... S kolegom Dragom (Ivaničem, delovodjo) sva se velikokrat pogovarjala o zahtevnih delovnih obveznostih kolektiva. Ko je leta 2001 vodenje prevzel direktor Branko Šrok, inž. grad., ki je v podjetje prišel iz soboškega gradbenega podjetja Pomgrad, se je začelo drugo obdobje rasti, širjenje podjetja ter ustvarjanje pozitivne podobe podjetja v ožji in širši okolici.

Gospod Šrok, Čista narava je bila pred 12 leti ustanovljena kot javno komunalno podjetje. Zdaj se poleg vzdrževanja javnih površin in pokopališč, cest, vodovoda in kanalizacije pojavljate tudi kot izvajalci gradbenih del, tudi investitorji ... Kaj je pravzaprav Čista narava danes?

Javno komunalno podjetje Čista narava d. o. o. je bila ustanovljena junija 1997. Svoj prvi sedež je našla v tešanovskem vaško-gasilskem domu ter se po dveh selitvah znašla na sedanji lokaciji,

kjer smo v okviru vzdrževanja Oaze zdravja v novem kompleksu našli svoj prostor ter s tem bistveno izboljšali pogoje dela. Ustanovitelj podjetja je Občina Moravske Toplice, zato je podjetje v stoddostni lasti občine.

Dejavnost podjetja je registracijsko široko zastavljena. V okviru komunalne dejavnosti izvajamo letno in zimsko vzdrževanje kategoriziranega cestnega omrežja, oskrbo s pitno vodo, odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda, vzdrževanje javne razsvetljave v naseljih, urejanje javnih poti, površin za pešce, zelenih in drugih javnih površin, plakatiranje in drugo.

V okviru dela na trgu pa se ukvarjamo predvsem z izgradnjo vodovodov, kanalizacij, ureditvijo okolice, gradnjo cest ter v manjši meri z visokogradenjsko dejavnostjo.

Z investicijsko dejavnostjo se v osnovi ne ukvarjamo. V času obstoja podjetja je bil investicijsko voden le en objekt, poslovno-stanovanjski objekt v Prosenjakovcih.

Podjetje sem prevzel leta 2001, v času, ko je podjetje glede na financiranje komunalne dejavnosti iz proračuna doseglo maksimum, zato je bila širitev podjetja možna le s pridobivanjem dela na trgu. Takratna zahteva ustanovitelja je bila, da Čista narava postane prepoznavno podjetje, da se financira tudi iz del na trgu in ne samo iz proračuna, da se zaposlujejo ljudje iz naše občine, kakor tudi, da ob zahtevani konkurenčnosti nudi delo domačim izvajalcem. Ta usmeritev je še danes prisotna pri planiranju in poslovanju podjetja, le da so zakonske zahteve danes drugačne in se kooperante pridobiva z javnim razpisom ali zbiranjem ponudb.

Kakšen je bil prihodek firme v letu 2001 in kakšen je danes. Kolikšen delež dohodka ustvarjate v javnem, koliko v pridobitnem »sektorju«?

Leta 2001 je znašala realizacija, preračunana v današnjo valuto, 530 tisoč evrov. V lanskem letu je bila dosežena realizacija 1 milijon 760 tisoč evrov. Od te realizacije je sredstev iz proračuna 600 tisoč evrov, ostalo je realizacija ustvarjena na trgu. Manjša dela pridobivamo direktno od investitorjev, večja dela pa prek javnih razpisov in zbiranja ponudb.

Koliko zaposlenih sestavlja jedro vaše ekipe? Kakšna je poklicna struktura? Ves čas zaposlujete tudi delavce prek javnih del.

Tudi zaposlovanje se je glede na potrebe in razvoj podjetja povečevalo. Leta 2001 je bilo za nedoločen čas zaposlenih 7 delavcev, danes 19. Za določen čas je bilo zaposlenih 10 delavcev, danes 7. Prav tako nam pri celoletnem delu pomaga pet do šest delavcev, zaposlenih prek javnih del. Prav na področju javnih del je kljub brezposelnosti težko pridobiti kader, saj se primerni kandidati izogibajo takšni obliki dela ali dela nasploh, istočasno pa od družbe pričakujejo, da jim nudi eksisten-

co. Zakon nas tudi obvezuje, da pri nas opravljajo služenje kazni z družbeno koristnim delom tisti krajani, ki jim je bila zaradi prekrška kazneni naložena. To je po eni strani dobrodošlo, žal pa se vmes najdejo takšne osebe, ki negativno vplivajo na ime podjetja.

Kadrovska struktura je v podjetju glede na stopnjo izobrazbe dobra, strokovna pa je kot v vseh drugih podjetjih nesorazmerna, saj na trgu delovne sile primanjkuje strokovno izobraženih gradbenih delavcev, kar pa rešujemo s prekvalifikacijami in priučitvami znotraj podjetja. V podjetju smo vsi razen enega delavca zaposleni iz občine Moravske Toplice, kar je pozitivno iz več vidikov, saj smo neposredno soočeni s problemi in dogajanjem v našem okolju, prav tako pa tudi sredstva, ki jih dobimo iz proračuna, ponovno vračamo vanj.

Ostaniva pri vzdrževanju cest. Znano je, da smo občina z najdaljšo cestno mrežo, precej občinskih in lokalnih cest, ki so v vaši domeni, pa je poleg tega še v slabem, kritičnem stanju.

V občini Moravske Toplice je kategoriziranih 236 km cest. Za vzdrževanje je na razpolago planirani znesek, ki ga potrošimo za zimsko in letno vzdrževanje cestnega omrežja. V praksi to pomeni, da pri večjem izdatku za zimsko vzdrževanje kategoriziranega cestnega omrežja ostane manj za letno vzdrževanje in obratno. Pri zimskem vzdrževanju je problem predvsem istočasnost, saj kljub pomoči štirinajstih kooperantov, ki nam pomagajo plužiti in posipavati ceste, časovno ni mogoče izpolniti vseh želja krajanov po prevoznosti cest, posebej ne tistim, katerih vozila niso ustrezno zimsko opremljena. Prav letošnje leto pričakujemo zaradi zime, ki je zahtevala veliko posipavanja, saj smo do danes na ceste posipali 160 ton soli in 340 m³ posipine, večje uničenje cestne površine in bo potrebno intenzivno spomladansko vzdrževanje.

Je pa potrebno pri tem omeniti, da vzdrževanje cestnega omrežja služi varnemu prometu v okviru prometnih omejitev, lepši izgled turističnih krajev pa se financira iz drugega vira.

Področja vašega delovanja so še oskrba z vodo, čiščenje odpadnih voda, po novem pa tudi vzdrževanje pokopališč in mrliških vežic. V Prosenjakovcih upravljamo in vzdržujemo 130 m globoko vrtino, iz katere se črpa zdrava pitna voda in se po cevovodih dolžine 38 km pošilja uporabnikom iz Prosenjakovec in okoliških vasi. Kvaliteta vode se sproti kontrolira po programu Hassap. Letno je najmanj 14 meritev na različnih odvzemnih mestih. Kontrolo izvaja Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota. Pri tem ne moremo razumeti, da posamezniki raje pijejo zdravstveno vprašljivo in nekontrolirano vodo kot vodo iz omenjene vrtine.

Vzdržujemo in upravljamo štiri čistilne naprave, osem prečrpališč ter kanalizacijske cevovode v dolžini 33 km, kar bistveno prispeva k zmanjšanju onesnaževanja našega okolja. Kontrola delovanja čistilnih naprav in izpustov v vodotoke se izvaja po programu odvajanja in čiščenja komunalnih in padavinskih odpadnih voda ter jo redno kontrolira izvajalec, pooblaščen s strani Ministrstva za okolje in prostor.

V lanskem letu nam je bila dodeljena koncesija za vzdrževanje pokopališč in mrliških vežic. Predana nam je bila že več kot polovica pokopališč v vzdrževanje, zato se tudi na tem področju ustrezno reorganiziramo.

Vaši načrti?

Naša naloga v prihodnje bo, da v okviru razpoložljivih sredstev proračuna nudimo občanom kvalitetne storitve, da kljub napovedani recesiji obdržimo današnji tržni delež, da več naredimo na področju gradbenih odpadkov ter da skupaj s pomočjo ustanovitelja in nadzornega sveta, ki nam pomagata ter istočasno nadzirata naše delo, zadostimo potrebe večine občanov naše občine na področju komunalne ter s tem ekološke dejavnosti.

PRORAČUN OBČINE 2009 / ODLOK

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 100/2005 – uradno prečiščeno besedilo, 60/07 in 76/08), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02-ZJU, 110/02-ZDT-B in 127/06-ZJZP in 14/07-ZSPDPO) in 16. člena Statuta Občine Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 11/99, 2/01, 24/01, 69/02 in 28/03) je Občinski svet Občine Moravske Toplice na 19. seji dne 29. 12. 2008 sprejel

ODLOK O PRORAČUNU OBČINE MORAVSKE TOPLICE ZA LETO 2009

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen (vsebina odloka)

S tem odlokom se za Občino Moravske Toplice za leto 2009 določajo višina proračuna, postopki izvrševanja proračuna ter obseg zadolževanja in poroštev občine in javnega sektorja na ravni občine (v nadaljnjem besedilu: proračun).

2. VIŠINA SPLOŠNEGA DELA PRORAČUNA IN STRUKTURA POSEBNEGA DELA PRORAČUNA

2. člen

(sestava proračuna in višina splošnega dela proračuna)

V splošnem delu proračuna so prikazani prejemki in izdatki po ekonomski klasifikaciji do ravni kontov.

Splošni del proračuna Občine Moravske Toplice se na ravni podskupin kontov določa v naslednjih zneskih:

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

- v €

Skupina/Podskupina kontov Proračun leta 2009

I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74) 13.020.186

TEKOČI PRIHODKI (70+71)

70 DAVČNI PRIHODKI 4.627.423

700 Davki na dohodek in dobiček 3.716.523

703 Davki na premoženje 419.160

704 Domači davki na blago in storitve 491.740

71 NEDAVČNI PRIHODKI 900.038

710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja 79.080

711 Takse in pristojbine 10.000

712 Denarne kazni 11.000

713 Prihodki od prodaje blaga in storitev 12.700

714 Drugi nedavčni prihodki 787.258

72 KAPITALSKI PRIHODKI 1.495.000

722 Prihodki od prodaje zemljišč

in nematerialnega premoženja 1.495.000

73 PREJETE DONACIJE 5.000

730 Prejete donacije od domačih virov 5.000

74 TRANSFERNI PRIHODKI 5.992.725

740 Transferni prihodki iz drugih

javnofinančnih institucij 5.992.725

II. SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43) 12.915.186

40 TEKOČI ODHODKI 2.018.523

400 Plače in drugi izdatki zaposlenim 421.006

401 Prispevki delodajalca za socialno varnost 67.899

402 Izdatki za blago in storitve 1.449.216

403 Plačila domačih obresti 40.000

409 Rezerve 40.402

41 TEKOČI TRANSFERI 2.432.772

410 Subvencije 79.151

411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom 944.850

412 Transferi neprofitnim organizacijam 196.937

413 Drugi tekoči domači transferi 1.211.834

42 INVESTICIJSKI ODHODKI 8.254.629

420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev 8.254.629

43 INVESTICIJSKI TRANSFERI 209.262

431 Investicijski transferi pravnim osebam,

ki niso proračunski uporabniki 91.097

432 Investicijski transferi proračunskim uporabnikom 118.165

III. PRORAČUNSKI PRESEŽEK (PRIMANKLJAJ) (I.-II.) 105.000

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

Skupina/Podskupina kontov Proračun leta 2009

IV 75 POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV 9.000

750 Prejeta vračila danih posojil 9.000

V. 44 DANA POSOJILA IN POVEČANJE

KAPITALSKIH DELEŽEV 10.000

440 Dana posojila 10.000

VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA

IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.-V.) - 1.000

C. RAČUN FINANCIRANJA

Skupina/Podskupina kontov Proračun leta 2009

VII. 50 ZADOLŽEVANJE (500) 0

VIII. 55 ODPLAČILA DOLGA (550) 104.000

550 Odplačila domačega dolga 104.000

IX. POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV

NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.) -356.520

X. NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.) -104.000

XI. NETO FINANCIRANJE (VI.+VII.-VIII.-IX.) -105.000

STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH DNE 31. 12. 2008 0

9009 Splošni sklad za drugo

Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov, ki so razdeljeni na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glavne programe in podprograme, predpisane s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov. Podprogram je razdeljen na proračunske postavke, te pa na podskupine kontov in konte, ki so določeni s predpisanim kontnim načrtom.

Posebni del proračuna do ravni proračunskih postavk-podskupin kontov in načrt razvojnih programov sta prilogi k temu Odloku in se objavita na spletni strani Občine Moravske Toplice.

Načrt razvojnih programov sestavljajo projekti.

3. POSTOPKI IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

3. člen

(izvrševanje proračuna)

Proračun se izvršuje na ravni proračunske postavke-konta.

4. člen

Za izvrševanje proračuna je odgovoren župan občine.

Župan je pooblaščen tudi:

- da odloča o porabi nerazporejenih sredstev na proračunskih postavkah znotraj glavnega programa za namene, ki so povezani z isto vsebino in jih prej ni bilo možno predvideti,
- da odloča o vlogah za sponzoriranje in donacije različnih prireditelj do višine 1.500 € po vlogi znotraj možnosti, ki jih dovoljuje proračunski namen oziroma tekoča proračunska rezervacija,
- da odloča o pridobitvi oziroma odtujitvi premoženja občine v skladu s statutom občine,
- da daje soglasje k sklenitvi pravnega posla krajevne skupnosti oziroma krajevnega odbora, ki presega 1.000 €, sklepa pravne posle zamenjave kmetijskih in stavbnih zemljišč v lasti občine pod pogojem, da se vrednost občinskega premoženja ne znižuje,
- sklepa poroštvene pogodbe v skladu z aktom, ki ga sprejema občinski svet.

5. člen

Finančna služba občine je zadolžena za:

- sprotno spremljanje poslovanja in tekoče evidentiranje vseh poslovnih dogodkov,
- pripravo analiz, medletnih ter končnih realizacij proračuna,

- za pripravo odloka o zaključnem računu proračuna za preteklo leto, premoženjsko bilanco občine ter poročila za potrebe statistike finančnih računov v skladu z roki, ki jih predpisujejo zakoni in podzakonski akti,
- za pomoč KS, zavodom, zvezam in drugim uporabnikom proračuna pri pripravi finančnih načrtov, sprotno evidentiranje poslovnih dogodkov in pravočasno pripravo zaključnih poročil,
- za izvajanje nadzora nad porabo sredstev vseh proračunskih porabnikov v skladu s sprejetim planom in opredeljenimi nameni,
- za izvrševanje nakazil in izplačil iz proračuna v skladu z veljavno zakonodajo.

6. člen

Občinska uprava občine je zadolžena za upravljanje z občinskim premoženjem v duhu dobrega gospodarja ter za spremljanje in nadziranje upravljanja s premoženjem KS.

Občinska uprava, zadolžena za investicije, katerih investitor je občina oziroma KS, je dolžna spoštovati določila Zakona o javnih naročilih in le-te izvajati v skladu s tem zakonom.

Nadzor nad poslovanjem javnih podjetij, javnih zavodov, skladov ter agencij, ki opravljajo javno službo in katerih ustanovitelj oziroma soustanovitelj je občina, v skladu z 71. členom Zakona o javnih financah opravlja finančna služba občinske uprave.

7. člen

(namenski prihodki in odhodki proračuna)

Namenski prihodki proračuna so poleg prihodkov, določenih v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF, tudi naslednji prihodki:

1. Prihodki požarne takse, ki se uporabijo za namene, določene v Zakonu o varstvu pred požarom,
2. Okoljska dajatev za obremenjevanje vode, ki se uporabi za namene po Uredbi o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda v skladu z odločbo ministrstva za okolje in prostor,
3. Okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov, ki se uporabi za namene po Uredbi o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov v skladu z odločbo ministrstva za okolje in prostor,
4. Prihodki iz naslova turistične takse, ki se uporabljajo za namene, določene v Zakonu o spodbujanju razvoja turizma,
5. Prihodki krajevnih skupnosti v občini:
 - prihodki od občanov, ki se namenijo za namene, za katere se zbirajo,
6. Prihodki iz naslova prodaje stanovanj,
7. Drugi namenski prihodki proračuna – prihodki za narodnostne potrebe, ki se namenijo za pokrivanje narodnostnih potreb.

Pravice porabe na proračunski postavki »01, 02, 01, 05, Sredstva za odpravo nesorazmerij med osnovnimi plačami«, ki niso porabljene v tekočem letu, se prenesejo v naslednje leto za isti namen.

8. člen

(prerazporejanje pravic porabe)

Osnova za prerazporejanje pravic porabe je zadnji sprejeti proračun, spremembe proračuna ali rebalans proračuna.

O prerazporeditvah pravic porabe v posebnem delu proračuna med posameznimi proračunskimi postavkami znotraj programa, med podprogrami v okviru glavnih programov in med glavnimi programi v okviru področja proračunske porabe odloča župan na predlog neposrednega uporabnika.

Župan s poročilom o izvrševanju proračuna med proračunskim letom in konec leta z zaključnim računom poroča občinskemu svetu o veljavnem proračunu za leto 2009 in njegovi realizaciji.

9. člen

(največji dovoljeni obseg prevzetih obveznosti v breme proračuna prihodnjih let)

Neposredni uporabnik lahko v tekočem letu razpiše javno naročilo za celotno vrednost projekta, ki je vključen v načrt razvojnih programov, če so zanj načrtovane pravice porabe na proračunskih postavkah v sprejetem proračunu.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za investicijske odhod-

ke in investicijske transfere, ne sme presegati 80 % pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika, od tega:

1. v letu 2010 največ 80 % navedenih pravic porabe in
2. v ostalih prihodnjih letih 60 % navedenih pravic porabe.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za blago in storitve in za tekoče transfere, ne sme presegati 25 % pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika.

Omejitve iz prvega in drugega odstavka tega člena ne veljajo za prevzemanje obveznosti z najemnimi pogodbami, razen če na podlagi teh pogodb lastninska pravica preide oziroma lahko preide iz najemodajalca na najemnika, in prevzemanje obveznosti za dobavo elektrike, telefona, vode, komunalnih storitve in drugih storitev, potrebnih za operativno delovanje neposrednih uporabnikov.

Prevzete obveznosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena se načrtujejo v finančnem načrtu neposrednega uporabnika in načrtu razvojnih programov.

10. člen

(spreminjanje načrta razvojnih programov)

Župan lahko spreminja vrednost projektov v načrtu razvojnih programov. Projekte, katerih vrednost se spremeni za več kot 20 %, mora predhodno potrditi občinski svet.

Projekte, za katere se zaradi prenosa plačil v tekoče leto, zaključek financiranja prestavi iz predhodnega v tekoče leto, se uvrstijo v načrt razvojnih programov po uveljavitvi proračuna.

Novi projekti se uvrstijo v načrt razvojnih programov na podlagi odločitve občinskega sveta.

11. člen

(proračunska rezerva)

Proračunska rezerva se v letu 2009 oblikuje v višini 20.201 €.

Na predlog za finance pristojnega organa občinske uprave odloča o uporabi sredstev proračunske rezerve za posamezne namene iz drugega odstavka 49. člena ZJF župan do višine 20.201 € in o tem s pisnimi poročili obvešča občinski svet.

V primeru, ko se sredstva proračunske rezerve namenijo za odpravo posledic naravnih nesreč širših dimenzij in namenska sredstva presegajo višino oblikovane rezerve s tem odlokom, odloča o njihovi porabi občinski svet s posebnim odlokom.

12. člen

Proračun vsebuje kot nerazporejeni del prejemkov splošno proračunsko rezervacijo do maksimalne višine 1,5 % celotnih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov, in sicer za financiranje posameznih namenov javne porabe, ki jih ob sprejemanju proračuna ni bilo mogoče predvideti ali zanje ni bilo mogoče predvideti zadostnih sredstev. Znesek splošne proračunske rezervacije je določen v posebnem delu proračuna.

13. člen

O uporabi sredstev splošne proračunske rezervacije odloča s sklepom o prerazporeditvi sredstev župan in o tem obvešča občinski svet v poročilih o realizaciji proračuna in ob predložitvi Odloka o zaključnem računu.

Dodeljena sredstva splošne proračunske rezervacije se razporedijo v finančni načrt neposrednega uporabnika.

4. POSEBNOSTI UPRAVLJANJA IN PRODAJE STVARNEGA IN FINANČNEGA PREMOŽENJA OBČINE

14. člen

Če so izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka 77. člena ZJF, lahko župan dolžniku do višine 210 € odpiše oziroma delno odpiše plačilo dolga.

5. OBSEG ZADOLŽEVANJA IN POROŠTEV OBČINE IN JAVNEGA SEKTORJA

15. člen

(obseg zadolževanja občine in izdanih poroštev občine)

Zaradi kritja presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v raču-

nu finančnih terjatev in naložb ter odplačila dolgov v računu financiranja se občina za proračun leta 2009 lahko dolgoročno zadoljuje za namene izkazane v proračunu, na podlagi predhodno prejetega soglasja pristojnega Ministrstva za finance in pod pogoji, ki jih določa Zakon o financiranju občin.

Župan je pooblaščen, da odloča o začasni uporabi tekočih likvidnostnih proračunskih sredstev zaradi ohranitve njihove vrednosti.

Župan je pooblaščen, da lahko v primeru neenakomernega pritekanja prihodkov proračuna, ko izvrševanje proračuna ne more uravnovesiti, za začasno kritje odhodkov najame premoštitveno kratkoročno posojilo, ki pa mora biti vrnjeno do konca proračunskega leta.

Obseg poroštev občine za izpolnitev obveznosti javnih zavodov, javnih podjetij in javnih skladov, katerih ustanoviteljica je Občina Moravske Toplice, v letu 2009 ne sme preseči skupne višine glavnice 100.000 €.

16. člen

Pravne osebe javnega sektorja na ravni občine (javni zavodi, javna podjetja in javni skladi, katerih ustanoviteljica je občina) se lahko v letu 2009 zadolžijo le ob pogoju, da pridobijo soglasje občine v skladu z določili Zakona o financiranju občin.

17. člen

Uporabniki proračuna morajo pri oddaji izvajalskih del in nabavi blaga spoštovati Zakon o javnih naročilih s podzakonskimi predpisi in Zakon o izvrševanju proračuna.

Amortizacijska sredstva se pri proračunskih porabnikih formirajo in trošijo v skladu s proračunskimi izhodišči Občine Moravske Toplice za posamezno proračunsko leto.

Za začetek izvajanja vseh investicij v občini in v KS morajo predhodno biti zagotovljena finančna sredstva oziroma zaprta finančna konstrukcija, ki je potrjena s strani župana občine. Za

pogodbe in druga naročila proračunskih uporabnikov, ki nimajo tega soglasja, občina ne prevzema nobenih obveznosti.

Krajevne skupnosti se ne smejo zadolževati. Krajevne skupnosti naročajo blago in storitve le ob sopodpisu naročila s strani finančne službe občinske uprave, finančna služba pa vodi evidenco naročil KS. Za izvrševanje finančnega načrta KS so odgovorni predsedniki svetov KS oziroma predsedniki krajevnih odborov.

Knjigovodska opravila za KS in administrativno-tehnična opravila za organe KS opravlja Občinska uprava, v okviru katere se izvaja tudi knjigovodstvo za zavode, javna podjetja in javne sklade, katerih ustanovitelj je občina.

18. člen

Krajevna skupnost odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. Občina odgovarja za obveznosti KS subsidiarno, vendar ima pri tem prednostno pravico pobota s premoženjem KS.

Občina ne odgovarja za obveznosti društev in zvez na območju občine.

6. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

19. člen

(začasno financiranje v letu 2010)

V obdobju začasnega financiranja Občine Moravske Toplice v letu 2010, če bo začasno financiranje potrebno, se uporablja ta odlok in sklep o določitvi začasnega financiranja.

20. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 007-7/2008-502/OS

Moravske Toplice, 29. 12. 2008

OBČINA MORAVSKE TOPLICE
ŽUPAN: Franc CIPOT, l. r.

NAČRT RAZVOJNIH PROGRAMOV OBČINE 2009–2012

Sestavni del vsakoletnega občinskega proračuna je načrt razvojnih programov. V njem občina zbere načrtovana investicijska vlaganja za srednjeročno obdobje – za naslednja štiri leta. V uvodu obrazložitve letošnjega načrta beremo, da je »vključenost posameznega projekta v načrt razvojnih programov občine pogoj, da lahko občina s tem projektom kandidira na razpisih za pridobivanje državnih in evropskih sredstev«. V nadaljevanju spoznamo, kateri projekti so uvrščeni v načrt razvojnih programov občine za obdobje 2009–2012:

- projekti, ki so sofinancirani iz državnih in evropskih virov;
- projekti, kjer se pričakuje uspešno kandidiranje za pridobitev sredstev iz državnega proračuna oziroma evropskih virov;
- projekti, ki so bili že sprejeti in se izvajanje nadaljuje v tem obdobju;
- projekti in programi, pripravljeni na osnovi potreb.

Občinsko gradivo prav tako opozarja na dejstvo, da so finančno najbolj zahtevni investicijski projekti tisti s področja varstva okolja, oskrbe z vodo in obnovo ter gradnjo cest. Zanje občina zagotavlja dokaj visoke lastne deleže: 36 % vrednosti investicije v projektu Dolinska kanalizacija, na področju oskrbe z vodo in izgradnji cestne infrastrukture pa celo 50-odstotni delež vrednosti investicije.

Za varovanje okolja in naravne dediščine je v štirih letih predvidenih 4,651 mio evrov, največ (skoraj 4 mio EUR) za ravnanje z odpadno vodo. Za izgradnjo kanalizacije v Sebeborcih je v letošnjem in prihodnjem letu namenjenih po 825 tisoč EUR, skupaj torej 1,650 mio EUR. (Spomnimo: v Sebeborcih se izgrajuje ločeni sistem za odvajanje odpadne vode s čiščenjem na čistilni napravi v Murski Soboti v skupni dolžini približno 11,5 km, s petimi prečrpališči). 238 tisoč EUR je predvidenih še za sekundarno omrežje v letih 2009 in 2010.

Za kanalizacijo Filovci načrt v letošnjem in prihodnjem letu predvideva sredstva (84 tisoč EUR) za projekt in dokumentacijo ter 950 tisoč EUR za izgradnjo v letih 2011 in 2012.

Za oskrbo z vodo načrt za štiriletno obdobje namenja 7,685 mio EUR, in sicer za:

- vodovod Selo-Fokovci (400 tisoč v tem in naslednjem letu),
- ravninski del Pomurskega vodovoda: cevovod Bogojina-Filovci (960 tisoč EUR v letih 2010–2012); cevovod Noršinci-Mlajtinci-Ivanci (982 tisoč EUR v letih 2010–2012) ter vodovodno omrežje Martjanci (160 tisoč EUR v tem in prihodnjem letu),

– ter kar 5,163 mio EUR v letih 2009 in 2010 za gradnjo Pomurskega vodovoda na Goričkem (projekt predvideva: cevovod vodovod Prosenjakovci-Berkovci-Ivanjševci-Središče, nadalje, vodovod Ivanovci-Suhi Vrh z vodohranom in črpališčem; vodovod Selo-Vučja Gomila z vodohranom Vučja Gomila; vodovod Sebeborci-Andrejci z vodohranom in črpališčem ter primarni vodovodi v več naseljih (Vučja Gomila, Ivanovci, Središče, Ivanjševci, Berkovci).

Načrt namenja 3,797 mio EUR za vzdrževanje in gradnjo občinskih cest v štiriletnem obdobju. Za 1. fazo rekonstrukcije ceste Moravske Toplice-Fokovci v dolžini 2.700 metrov je v letu 2009 namenjenih 833 tisoč EUR, večji vrednosti predstavljata še projekta: rekonstrukcija dela ceste Sebeborci-Panovci v letu 2010 ter »Pot odprtih rok« – prometna povezava med madžarskim krajem Szentgyörgyvölgy in Motvarjevci ter Vučjo Gomilo in Bogojino – načrt namenja znesek 1,158 mio EUR v letih 2009 in 2010.

Program cestne izgradnje zajema še več cestnih povezav, kot so na primer: izgradnja ceste v Martjancih, ceste Martjanci-Noršinci (v letu 2012), ureditev ceste v Fokovcih in ceste Ivanci-Bogojina ter nekaterih drugih cestnih odsekov.

Načrt razvojnih programov načrtuje investicijska sredstva tudi za vsa druga področja delovanja lokalne skupnosti, kot so: obramba in zaščita, kmetijstvo, gospodarstvo – za spodbujanje razvoja turizma in drugih dejavnosti, prostorsko planiranje, kultura, šport in izobraževanje ...

Več podatkov najdete v dokumentu Proračun 2009 na spletnem naslovu občine. (L. S.)

Občina Moravske Toplice objavlja na podlagi Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Uradni list RS, št. 75/94 in 22/00), 4. člena Pravilnika o financiranju in sofinanciranju programov kulturnih društev in kulturnih projektov iz proračuna Občine Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 29/2002) in Odloka o proračunu Občine Moravske Toplice za leto 2009 (Uradni list RS, št. 126/08)

JAVNI RAZPIS

ZBIRANJA PREDLOGOV PROGRAMOV KULTURNIH DRUŠTEV IN KULTURNIH PROJEKTOV, KI JIH BO V LETU 2009 SOFINANCIRALA OBČINA MORAVSKE TOPLICE

1. **Predmet razpisa je sofinanciranje naslednjih vsebin:**

- dejavnost registriranih kulturnih društev in njihovih sekcij, kulturna dejavnost v drugih društvih, ki imajo v svoji dejavnosti registrirano tudi kulturno dejavnost,
- kulturna dejavnost predšolske, osnovnošolske in srednješolske populacije ter kulturna dejavnost študentov – vse le v delu, ki presega šolske vzgojno izobraževalne programe,
- udeležba na območnih, medobmočnih, državnih srečanjih in mednarodnih prireditvah,
- izobraževanje strokovnih kadrov za vodenje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti,
- kulturne prireditve in akcije,
- drugi programi, ki dokažejo vsebinsko učinkovitost.

2. **Višina sredstev razpisa:** 12.200,00 EUR

3. **Pogoji sofinanciranja:** Na javni razpis se lahko prijavijo kulturna društva, zveze kulturnih društev, ki jih ustanovijo društva, zavodi, skladi, gospodarske družbe, zasebniki in druge organizacije, ki so na podlagi zakonskih predpisov registrirane za opravljanje dejavnosti na področju kulture, javni zavodi s področja vzgoje in izobraževanja in posamezni avtorji, ki s svojim dosedanjim delom izkazujejo pričakovano kakovost ali predložijo osnutek projekta, ki zagotavlja ustrezno kakovost, ter izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo sedež v Občini Moravske Toplice,
- da so registrirani za opravljanje programov na področju kulture,
- da s svojim dosedanjim delom izkazujejo pričakovano kakovost,
- da imajo zagotovljene materialne, kadrovske in organizacijske možnosti za uresničitev načrtovanih aktivnosti na področju kulture,
- društva, da imajo urejeno evidenco o članstvu, plačani članarini in ostalo dokumentacijo, kot to določa zakon o društvih in so registrirana vsaj eno leto,
- da občinski upravi vsako leto redno dostavljajo poročila o realizaciji programov, poslovno poročilo za preteklo leto,

poročila o doseženih uspehih na občinskih, regionalnih in državnih tekmovanjih, če se jih udeležijo, ter načrt aktivnosti za prihodnje leto,

- posamezni avtorji dostavijo osnutek projekta, ki zagotavlja ustrezno kakovost.

4. **Vsebina vloge:** Predlogi morajo biti podani na ustreznih prijavnih obrazcih iz razpisne dokumentacije, ki jo dobite ves čas razpisa v času uradnih ur v vložišču Občine Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice in na spletni strani Občine Moravske Toplice www.moravske-toplice.si

5. **Rok in način prijave:** Pisne prijave na originalnih obrazcih morate poslati najkasneje do 15. 4. 2009 na naslov Občina Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice v zaprtih ovojnicah s svojim naslovom in s pripisom »Javni razpis KULTURA 2009 – NE ODPIRAJ«. Šteje se, da je prijava prispela pravočasno, če je bila oddana zadnji dan roka za oddajo prijav na pošti s priporočeno pošiljko ali do 12.⁰⁰ v vložišču Občine Moravske Toplice.

6. **Obraunava vlog:** Pravočasno prispele in popolne prijave bodo vrednotene na osnovi pogojev in meril za vrednotenje programov kulturnih društev in kulturnih projektov, ki se financirajo ali sofinancirajo iz proračuna Občine Moravske Toplice. Ponudniki bodo o izidu razpisa obveščeni v roku 8 dni po sprejeti odločitvi komisije. Z izvajalci kulturnih programov in projektov bo župan Občine Moravske Toplice sklenil pogodbe o sofinanciranju.

7. **Informiranje kandidatov:** Informacije in navodila za sodelovanje pri razpisu dobijo kandidati na Občini Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice.

Kontaktna oseba: Majda Lipič Prosič, telefon 02 5381 512, vsak delovni dan od 8⁰⁰ do 13⁰⁰.

Številka: 430-00002/2009-1

Moravske Toplice, dne 27. 2. 2009

OBČINA MORAVSKE TOPLICE

OBVESTILA

POPIS DREVES IZJEMNIH DIMENZIJ

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE, OE Murska Sobota, se loteva popisa dreves izjemnih dimenzij in drugih dendroloških posebnosti. Najbolj zanimive primerke bodo predstavili javnosti z informativnimi tablami in jih vključili v turistične vodnike.

Podatke zbirajo do začetka aprila 2009 na Zavodu in njegovih izpostavah, kontaktna oseba Stan-ko Rojko, vodja KE Radenci, tel. 041 657 844, prijavitni obrazec pa najdete tudi na spletni strani občine www.moravske-toplice.si.

OLJE JE KORISTEN ODPADEK

RAZVOJNA AGENCIJA SINERGIJA v okviru projekta PROBIO (razvija ga skupaj z Univerzo Maribor) v sodelovanju s podjetjem Saubermacher&Komunala organizira nagradno igro ODPADNO OLJE JE KORISTEN ODPADEK, ki poteka od sredine februarja do 30. maja 2009. Na sedežu RA Sinergija v Martjancih lahko prejmete posodo za zbiranje odpadnega jedilnega olja in dobite vse informacije o lokacijah, terminih in kontaktnih osebah za zbiranje olja.

Za 5 litrov zbranega odpadnega jedilnega olja dobite liter rastlinskega olja. Poskrbeli so tudi za lepe nagrade tistim, ki bodo zbrali največ odpadnega olja. Glavna nagrada je kolo, druge nagrade so: posode za ločeno zbiranje odpadkov v gospodinjstvih, aparati za peko kruha in teflonske ponve.

Imena nagrajencev bodo objavljena v mesecu juniju 2009 na spletni strani RA Sinergija www.ra-sinergija.si in spletni strani projekta PROBIO www.probio-project.com

Intelligent Energy Europe

Občina Moravske Toplice na podlagi 5. člena Pravilnika o sofinanciranju programov na področju turizma društvom v Občini Moravske Toplice (Uradni list RS št. 39/06) in določil Odloka o proračunu Občine Moravske Toplice za leto 2009 (Uradni list RS, št. 126/08) objavlja

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV NA PODROČJU TURIZMA DRUŠTVOM IN ZVEZAM TURISTIČNIH DRUŠTEV V LETU 2009

1. **Predmet razpisa:** Predmet javnega razpisa je sofinanciranje letnih programov na področju turizma društvom v Občini Moravske Toplice in zvezam turističnih društev za leto 2009, z naslednjimi vsebinami:
 - spodbujanje lokalnega prebivalstva za sodelovanje pri aktivnostih pospeševanja turizma,
 - akcije na področju ohranjanja kulturne dediščine in druge dediščine kraja,
 - akcije na področju urejanja okolja,
 - organiziranje in sodelovanje na s turizmom povezanih prireditvah,
 - izvajanje promocijskih in drugih aktivnosti društva.
2. **Pogoji za sodelovanje oziroma prijavo na javni razpis:** za sofinanciranje programov morajo društva izpolnjevati naslednje pogoje:
 - da so registrirana po zakonu o društvih,
 - da imajo sedež v občini Moravske Toplice in da delujejo na območju občine Moravske Toplice,
 - da imajo urejeno evidenco o članstvu in uvedeno članarino,
 - da imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za realizacijo načrtovanih aktivnosti na področju turizma.
- Po tem javnem razpisu se zagotavljajo tudi sredstva za delovanje zveze turističnih društev, ki povezuje in usklajuje programe dela turističnih društev z območja občine Moravske Toplice ter izvaja projekte s področja turizma Občine Moravske Toplice, v okviru skupne promocije širšega turističnega območja ali pokrajine, s sedežem zveze izven območja občine Moravske Toplice, če na območju občine Moravske Toplice za to področje ni registrirane zveze.
3. **Višina razpoložljivih sredstev razpisa:** – 7.300,00 EUR
4. **Merila in kriteriji za sofinanciranje programov na področju turizma:** programi se ocenijo v skladu z merili in kriteriji, ob upoštevanju specifičnosti posameznih programov. Vrednost točke se izračuna na podlagi razpoložljivih proračunskih sredstev in skupnega števila točk ovrednotenih programov.
- Pri izboru za sofinanciranje programov na področju turizma društvom in zvezi komisija upošteva naslednja merila in kriterije:
 1. **spodbujanje lokalnega prebivalstva za sodelovanje pri aktivnostih pospeševanja turizma**
 - a) organizacija delavnic ali izobraževalnih predavanj za občane – za vsako delavnico ali sklop predavanj 200 točk
 - b) organizacija drugih aktivnosti za občane – za vsako aktivnost 100 točk
 - c) udeležba na seminarju ali delavnici drugih izvajalcev – za vsakega udeleženca 50 točk
 - d) organizacija projektov s področja pospeševanja turizma – za vsak projekt 200 točk
 2. **akcije na področju ohranjanja kulturne dediščine in druge dediščine kraja oz. območja**
 - a) organizacija projektov s področja ohranjanja dediščine kraja oz. območja – za vsak projekt 200 točk
 - b) sodelovanje pri drugih projektih ohranjanja dediščine kraja oz. območja – za vsak projekt 100 točk
 3. **akcije na področju urejanja okolja**
 - a) izvedba čistilnih akcij v kraju – za vsakega udeleženca (največje možno število je 100 točk) 5 točk
 - b) olepšanje kraja z zasajanjem rož 100 točk
 - c) urejanje in vzdrževanje s turizmom povezanih objektov v kraju – za vsak objekt 100 točk
 4. **organiziranje in sodelovanje na s turizmom povezanih prireditvah**
 - a) organizacija s turizmom povezane prireditve – za vsako prireditev 200 točk
 - b) sodelovanje na s turizmom povezanih prireditvah v občini – za vsako sodelovanje 100 točk
 - c) sodelovanje na s turizmom povezanih prireditvah izven občine – za vsako sodelovanje 100 točk
 5. **izvajanje promocijskih in drugih aktivnosti društva oz. zveze**
 - a) pavšal za programske in materialne stroške na leto 200 točk
 - b) izdaja biltenov ali drugega informativnega in promocijskega materiala – za vsako izdajo 400 točk
 - c) izvedba aktivnosti za zagotavljanje turističnega podmladka – za vsako aktivnost 100 točk
 5. **Vsebina vloge:** Prijave morajo biti podane na prijavnih obrazcih iz razpisne dokumentacije, ki jo dobite ves čas razpisa v času uradnih ur v vložišču Občine Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice in na spletni strani www.moravske-toplice.si
 6. **Rok in način prijave:** Pisne prijave na originalnih obrazcih morate poslati najkasneje do 15. 4. 2009 na naslov Občina Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice v zaprtih ovojnica s svojim naslovom in s pripisom »Javni razpis TURIZEM 2009 – NE ODPIRAJ«. Šteje se, da je prijava prispela pravočasno, če je bila oddana zadnji dan roka za oddajo prijav na pošti, s priporočeno pošiljko ali 15. 4. 2009 oddana do 12.⁰⁰ v vložišču Občine Moravske Toplice.
 7. **Objava vloge:** Pravočasno prispele in popolne prijave bodo vrednotene na podlagi meril in kriterijev za vrednotenje programov na področju turizma društvom in zvezi društev, ki se sofinancirajo iz proračuna Občine Moravske Toplice. Prijavitelji bodo o izidu razpisa obveščeni v roku 30 dni po končanem razpisu. Z izvajalci programov na področju turizma bo župan Občine Moravske Toplice sklenil pogodbe o sofinanciranju.
 8. **Informacije in navodila:** Informacije in navodila za sodelovanje pri razpisu dobijo prijavitelji na Občini Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice
 Kontaktna oseba: Majda Lipič Prosič, telefon 02 5381 512, vsak delovni dan od 8⁰⁰ do 13⁰⁰.
 Številka: 430-00001/2009-1
 Moravske Toplice, dne 27. 2. 2009

OBČINA MORAVSKE TOPLICE

PRVENSTVO V ORANJU

56. svetovno prvenstvo v oranju
4. in 5. septembra 2009 v Tešanovcih

PRIČAKUJEJO OKROG 60 TEKMOVALCEV IZ 33 DRŽAV

V sodelovanju s svetovno organizacijo oračev (WPO) bo glavni prireditelj tekmovanja na skupaj okrog 200 hektarjih kmetijskih površin v katastrski občini Tešanovci Zveza za tehnično kulturo Slovenije (ZTKS), med partnerji pa je tudi kmetijsko ministrstvo, 27 občin iz pomurske razvojne regije, Pomurski sejem ter Skupina Panvita, na čigar zemljiščih bo prireditev tudi potekala.

Kot je povedal Feri Gönc, vodja projekta, bodo aktivnosti, s katerimi bodo vse leto napovedovali prvo tovrstno prireditev pri nas, razni tehnični dogodki, seminarji, okrogle mize, strokovni posveti, sejmi in razstave, demonstracije ter povezovanje podjetij. Do prireditve, ki bo sovpadala s kmetijsko-živilskim sejmom v Gornji Radgoni, naj bi se do septembra prihodnje leto zgodilo vsaj deset promocijskih dogodkov, povezanih z razvojem kmetijstva in podeželja. Kot napoveduje Gönc, bodo za promocijske namene za trenutno 30 držav članic WPO, ki bi se jim naj pridružili tudi Srbija, Bosna in Hercegovina ter Rusija, pripravili šest izdaj E-časopisa s pričakovano naklado 15 tisoč izvodov s strokovnimi članki, novicami iz dežel članic svetovne organizacije oračev, komercialno vsebino ter spletno stran z oglasno desko za sponzorje, ki bo spodbujala mednarodno poslovno sodelovanje.

Organizatorji pričakujejo, da se bo dvodnevna tekmovanja v oranju – prvi dan na strnišču in zatem na ledini, pred tem pa bodo številne promocijske in druge spremljevalne prireditve – udeležili tekmovalci iz 33 držav.

Od 200 ha zemljišč, kolikor je potrebnih za tekmovanje in trening oračev, bo okrog 160 tisoč m² namenjenih tudi priložnostnemu sejmu z okrog sto razstavljalci. Del tega bodo preselili v neposredno bližino tekmovališča in bo v prvi vrsti namenjen razstavi traktorjev in priklučkov ter prikazu njihovega delovanja.

Tekmovanje naj bi spremljalo tudi vsaj 10 organiziranih strokovnih dogodkov, na katere bo vabljeni tudi javnost iz sosednjih držav. Organizatorji so prepričani, da bo tekmovanje dobra poslovna priložnost za turistično promocijo pokrajine in države.

V pričakovanju tako velikega tekmovanja pa v okolici tekmovališča – na njivah med Tešanovci in Moravskimi Toplicami ter Tešanovci in Mlajtinci – urejajo tudi ustrezno infrastrukturo. Tako imenovana »turistična cesta« med Tešanovci in Mlajtinci s turističnim objektom pri ribniku je že urejena, od lanskega poletja potekajo tudi dela pri rušenju nekdanjih govejih hlevov na prostoru sedanjega sedeža tešanovske enote družbe Panvita-Poljedelstvo.

Glede na vrsto tekmovališč – oranje s plugi krajniki in obračalnimi plugi na strnišču in ledini – so temu podredili tudi jesensko setev kultur, torej pšenice in travno-detelnih mešanic.

Geza Grabar

BIOPLINARNA MOTVARJEVCI

Pobuda Zveze ekoloških gibanj Slovenije
ZA ZELENO MEDIACIJO

V prizadevanje za rešitev nastalega spora med Civilno iniciativo (CI) proti bioplinarni Motvarjevci ter z vsemi vpletenimi na eni strani ter Panvito kot investitorjem, okoljskim ministrstvom in občino na drugi se je v začetku januarja letos ponovno vključila Zveza ekoloških gibanj (ZEG) Slovenije s predsednikom Karlom Lipičem. Na vse vpletene je namreč naslovila javno pobudo za poravnavo oziroma zeleno mediacijo.

ZEG kot nevladna okoljska organizacija daje ponovno javno pobudo s ciljem trajnostne rešitve (ne) dovoljenega posega Panvite Ekoteh v prostor KS Motvarjevci pri gradnji bioplinarne v urbanem naselju. Zveza se je za ta korak odločila zaradi številnih neuspešnih razgovorov, novinarskih konferenc in udeležbah na seji CI. »Namen zelene mediacije oziroma poravnave je v dogovoru sprtih strani glede spornih vprašanj, ki bodo ustrezale interesom vseh udeležencev. Postopek mediacije bi potekal izven okvira upravnih postopkov, ki potekajo na Ministrstvu za okolje in prostor (ožje ministrstvo, Agencija RS za okolje, Inšpektorat za okolje in prostor) in UE Murska Sobota. Stranke v postopku namenoma ne naštevajo vseh vprašanj, o katerih so se že pogovorile; potrebno je poiskati dolgoročne rešitve, saj je namen mediacije oziroma poravnave tudi v ureditvi medsebojnih odnosov na drugačen, miren način. Primeri dobrih praks zelene mediacije so že uveljavljeni znotraj nekaterih držav EU,« so še zapisali v ZEG. Matični občini predlagajo, naj poišče in najame neodvisnega voditelja skupine-mediatorja in organizira prvi sestanek vseh naslovnikov.

V odgovoru, ki ga je CI kmalu zatem poslala ZEG, je zapisano, da glede na spremenjeno osnovno stališče ZEG oziroma njenega predsednika odklanja vsakršno sodelovanje z omenjenima. Zaradi spremembe začetnega stališča, s katerim je pritrjeval krajanom Motvarjevci, Lipič ne more uživati zaupanja strank, med katerima namerava posredovati. »Po statutu, katerega podpisnik je tudi sam, nima pravic, kot si jih v danem primeru lasti, ko se postavlja v vlogo pobudnika in razsodnika obenem,« so zapisali v odgovoru. CI v nadaljevanju sporoča, da bodo težišče reševanja problema usmerili na vlado sosednje Madžarske, »... ki ima dolžnost in tudi interes zaščititi manjšino na ozemlju Slovenije in v vsakem primeru nadaljevali že začete postopke pred ustreznimi organi Evropske skupnosti, vključno z zadnjo, njeno sodno instanco.«

Pravijo, da investitor ne bo odstopil od svojih stališč in objekta ne bo preselil, člani CI pa zahtevajo prav to. Pobude obeh strani se izključujejo, zato v poravnavi ne vidijo pravega smisla.

Geza Grabar

VI SPRAŠUJETE, ŽUPAN ODGOVARJA

Kaj je s projektom Rimska čarda?

Potem ko smo ob lanskem občinskem prazniku podpisali pogodbo s podjetjem Abadon iz Bohinja, ki se pojavlja kot bodoči nosilec investicije Rimska čarda, smo vsi pričakovali, da se bo projekt začel izvajati jeseni 2009. To je sicer še vedno možno, saj se investitor močno angažira pri pripravi projektne dokumentacije in je pred tem, da naroči izvedbo dodatne vrtine za termalno vodo na območju Rimske čarde, ker je dosedanja vrtina premalo izdatna za možnost normalnega poslovanja bodočega turističnega kompleksa. Vendar so se medtem zgodili pretresi na finančnem trgu, ki seveda niso zaobšli tudi našega partnerja v tem projektu. Trenutno stanje na projektu je zato prej ko slej povezano s pričakovanji, da se bo gospodarska kriza, predvsem pa finančna kriza, v kratkem začela urejati in da bo investitor lahko začel koristiti že odobrena sredstva tujih bank. Glede na vse navedeno bo gotovo začetek izvedbe projekta Rimska čarda nekoliko odmaknjen od prvotno predvidenega, razen če se zgodijo premiki na finančnem trgu, ki jih tako naše kot evropske vlade poskušajo z različnimi ukrepi spodbujati in pričakujejo čimprejšnje rezultate.

Kakovost življenja se je občutno poslabšala

»ŠLI BOMO DO KONCA!« PRAVI CIVILNA INICIATIVA

Že lani poleti so krajanje obmejne in narodnostno mešane vasice Motvarjevci dvignili glas proti gradnji 0,835-megavatne kmetijske bioplinarne v svojem kraju. Do zaustavitve gradnje je prišlo šele po njihovem drugem poskusu z obnovitvijo postopka za pridobitev gradbenega dovoljenja. A ker ustrezni organi pri tem niso našli nobenih nepravilnosti, je bila bioplinarna v začetku letošnjega leta dokončana, od lanskega septembra pa tudi poskusno obratuje.

Ker imajo na delovanje bioplinarne krajanje, ki jih zastopa civilna iniciativa proti bioplinarni (CI), vrsto pripomb in še več pomislekov, so sklicali novinarsko konferenco. Javnost so seznanili, da se s tem objektom v svojem kraju niso sprijaznili in bodo uporabili vsa pravna sredstva, da bi delovanje bioplinarne preprečili.

INTERNACIONALIZACIJA PROBLEMA

Kot je dejal predsednik civilne iniciative Štefan Bogdan, so nezadovoljni z delom inšpekcijskih služb, okoljskega ministrstva, upravne enote, matične Občine Moravske Toplice ... Trenutno je njihova pobuda za zaustavitev obratovanja na upravnem sodišču, v skrajnem primeru pa bodo s pomočjo slovenskih in madžarskih evropskih poslancev problem internacionalizirali in ga predali evropski komisiji za okolje v Bruslju oziroma na evropsko sodišče v Strasbourg. Če bo potrebno, bodo v primer vključili tudi sosednjo Madžarsko in sprožili meddržavni spor.

Od številnih vidno ogorčenih članov civilne iniciative smo slišali že poznano. Predsednik krajevne skupnosti Geza Puhan je pritrdil Bogdanu, da že leto in pol v kraju niso imeli mirnega kosila in spanca ter da nenehno živijo v strahu. Ker se namesto prvotno predvidene ene cisterne gnojevke v Motvarjevcih ta dnevno zapelje tudi po tri- in celo štirikrat, je močno ogrožena prometna varnost, pa kakovost cest ...

Predsednik Reformatorske krščanske cerkve v Sloveniji Geza Kocan pa dodaja, da jim je bioplinarna v središču kraja zadala nepopravljivo škodo, saj so v bližini sedanje cerkve, katero od lani zgrajene bioplinarne loči le cesta, želeli zgraditi novo. Poleg sta tudi kulturni dom in nogometno igrišče ...

HEKTAR ZEMLJE ALI 200 ŽIVLJENJ?

Eden najbližjih sosedov bioplinarne, Viljem Hari, ki je od spornega objekta oddaljen manj kot sto metrov, je s solzami v očeh opozoril na smrad, ki se širi iz nje, pa tudi na močan hrup. Njihovo sedemčlansko gospodinjstvo se boji tudi nevarnosti eksplozije, prepričani pa so, da se je zaradi tega objekta zmanjšala kakovost bivalnega okolja. Zdi se mu nedopustno, da se za njihove težave nihče ne zmeni in se počutijo kot četrtozredni državljani, ki so prepuščeni sami sebi. Povzel je misel vseh krajanov, ki ne nasprotujejo razvoju, a ne s takšnim objektom v središču vasi.

Lidija Pustai Šafarič se je spraševala nad umestnostjo investicije, ki odpadke vode spušča kar v jarek in je bila financirana tudi s sredstvi EU, saj je prepričana, da do denarja iz naslova obnovljivih virov investitor ni upravičen v primeru, če škoduje ljudem. In v tem primeru, da je prav to najbolj očitno.

Prav tako član civilne iniciative Štefan Lipaj je spomnil, da je s tem dejanjem investitor, Panvita iz Rakičana pri Murski Soboti, potrdil, da je zanje 200 ljudi Motvarjevec manj vrednih kakor hektar zemljišča, na katerem stoji bioplinarna. Bioplinarno bi namreč lahko postavili na lastnih zemljiščih v okolici kraja in to nikogar ne bi motilo.

V nadaljevanju je István Molnar zagotovil, da civilna iniciativa dela s polno močjo, da so navezali stik z varuhinjo človekovih pravic dr. Zdenko Čebašek Travnik in tudi z evropsko komisijo za okolje, novi okoljski minister Karl Erjavec pa jih bo na po obvestilu poslanca madžarske narodnosti v Državnem zboru RS obiskal v januarju.

Tudi predsednik Pomurske madžarske narodne samoupravne skupnosti v občini Moravske Toplice Tibor Vöröš je bil oster na račun prejšnje vlade in neaktivnosti tedanjega okoljskega ministra Janeza Podobnika, ki da jim je ob obisku lanske jesen veliko obljubil, a ničesar uresničil. Kot večkrat doslej se je pošalil, da bodo na lokaciji sedanje bioplinarne izvrtali termalno vrtino in velike betonske silose spremenili v bazene novih panonskih term.

Predsednik civilne iniciative je novinarjem predstavil tudi dogovor, s katerim naj bi na račun bioplinarne obe strani uredili medsebojne odnose in se dogovorili za sodelovanje. Podpisala naj bi ga Krajevna skupnost Motvarjevci (v njenem imenu predsednik Geza Puhan) in Skupina Panvita oziroma njena družba Panvita Ekoteh. Po tem dogovoru naj bi Panvita do nadaljnjega odstopila od načrtovane izgradnje dodatnih hlevov za piščance, pripravila naj bi vso potrebno dokumentacijo za izgradnjo kanalizacije in čistilne naprave v kraju, sofinancirala pa naj bi tudi njeno gradnjo. Prav tako naj bi izdelala projektno dokumentacijo za rekonstrukcijo krajevne ceste in pločnikov, pripravila naj bi idejno rešitev za preselitev kulturnega in gasilskega doma ter cerkve. S sponzorskimi sredstvi naj bi Panvita pomagala tudi delovanju društev na območju KS Motvarjevci (gasilskemu, nogometnemu).

Krajevna skupnost naj bi se v zameno za to v svojem in v imenu krajanov odrekla kakršnim koli odškodninskim zahtevkom in si prizadevala za miroljubno rešitev eventualnih sporov, ki bi izvirali iz postavitve in obratovanja bioplinarne med posameznimi krajanje in Panvito Ekoteh.

Do podpisa ni nikoli prišlo, saj člani civilne iniciative z vsebino dogovora niso bili seznanjeni, nanj imajo vrsto pripomb, odločno pa tudi nasprotujejo, da bi kdorkoli v njihovem imenu (vnovič) manipuliral.

»NAJ POSKUSIJO. TO JE NJIHOVA LEGITIMNA PRAVICA«

Očitke prizadetih krajanov, da bodo po zagotovilih Molnarja šli do konca, je komentiral Matjaž Durič, direktor Panvite Ekoteh, družbe, ki se znotraj skupine med drugim ukvarja tudi s pridobivanjem električne in toplotne energije iz bioplina. Pojasnil je, da bioplinarna z zmogljivostjo 0,835 MW električne in 0,9 MW toplotne energije res poskusno obratuje od septembra. Po treh mesecih bodo lahko od uradnega presojevalca, Zavoda za zdravstveno varstvo Maribor, zahtevali, da opravi ustrezne analize in meritve emisij. Če bodo te v okvirih, ki jih dopušča zakonodaja, zatrjuje Durič, bodo dobili uporabno dovoljenje in potem bioplinarno polno zagnali, v nasprotnem bo ta še naprej obratovala poskusno. Njihove interne meritve ne kažejo na preseganje dovoljenih vrednosti, zato ni pričakovati zapletov.

Pritrdil je, da se včasih cisterna, ki ima zmogljivost 30 tisoč litrov, a lahko zaradi kategorije ceste oziroma osne obremenitve naenkrat pelje le 22 tisoč litrov gnojevke s farme Jezera, včasih pa tudi z Nemščaka, na dan obrne tudi večkrat, vendar potem miruje več dni.

Odločno zanika, da bi kot surovino za pridobivanje bioplina uporabljali tudi klavnične odpadke, pač pa le koruzno silažo, gnojvko in piščančnji gnoj z njihovih farm, ki stojijo tik ob bioplinarni. Internacionalizacijo primera pa je Durič komentiral z besedami, da naj domačini poskusijo, saj da je to njihova legitimna pravica. »Če so vsi upravni in drugi organi že ob gradnji in potem vse do danes izdali pozitivno mnenje, ne vidim razloga, da bi bilo kje potem drugače.«

Okoljski minister Karl Erjavec v Motvarjevcih

»UMESTITEV BIOPLINARNE JE ZELO PONESREČENA!«

Nadaljujejo se prizadevanja civilne iniciative (CI) proti delovanju bioplinarne v obmejni vasi Motvarjevci z namenom, da bi preprečili sedaj že poskusno obratovanje 0,835-megavatne kmetijske bioplinarne, ob tem, da jo je investitor, Panvita Ekoteh, postavil sredi vasi z vsemi pridobljenimi dovoljenji, a ne da bi informiral krajanke o nameravani gradnji ... Da bi ga seznanili s svojimi težavami, so sredi februarja v okviru njegovega delovnega obiska v Prekmurju gostili ministra za okolje in prostor Karla Erjavca. Po Janezu Podobniku je to že drugi resorni minister, ki je Motvarjevce obiskal zaradi bioplinarne.

S PRSTOM POKAZAL NA KRIVCA - OBČINO

Po enournih pogovorih, ki so bili zaprti za javnost, je minister Erjavec med drugih povedal, da je umestitev tega objekta v okolje zelo ponesrečena, kot glavni razlog za to pa navedel preveliko ohlapnost občinskih prostorskih aktov, ki so omogočili takšno investicijo. »Zato je toliko bolj potrebno, da vse občine do konca leta sprejmejo prostorske načrte, kjer pa bodo zelo jasno definirane tudi smernice z vidika varovanja okolja. In novi občinski prostorski načrti, ki bodo potrjeni, ne bodo omogočili takšne anomalije, kot je ta. Mislim, da ta objekt ne sodi v sredino naselja, vendar so prostorski občinski akti to dopuščali.«

Za komentar ostre ministrove izjave smo zaprosili tudi župana Občine Moravske Toplice Franca Cipota, ki pravi, da se z njegovo izjavo mora načeloma strinjati, vendar gre v primeru Motvarjevca za stavbno zemljišče, ki v bistvu omogoča tovrstno gradnjo. »Občina Moravske Toplice je sicer ob pripravi prostorskih aktov pred leti v svoje PUP-e zapisala, da večji kmetijski objekti, med katere sodi gotovo tudi bioplinarna, smejo biti grajeni le na robu vasi in primerno oddaljeni od naseljenih hiš. Vendar gre v tem primeru za zatečeno stanje, saj je bil na lokaciji, kjer je sedaj bioplinarna, tudi v preteklosti večji kmetijski objekt, farma pitancev, in je investitor izrabil možnost, da prvotni objekt nadgradi oziroma nadomesti z novim objektom kmetijske dejavnosti.

V zvezi s tem pa je potrebno pritrditi vsem tistim, ki pravijo, da bi bilo dobro, če bi investitor upošteval tudi situacijo na terenu v tem smislu, da bi bioplinarno izgradil za obstoječimi hlevi, kar je približno 150 m zračne razdalje, s čimer bi se zmanjšali neposredni negativni vplivi, predvsem smrad, na bližnje naseljene hiše in tudi na nek način zaobšlo vizuelni izgled naselja, predvsem s tega vidika, da objekti ne bi bili v neposredni sosesčini kulturne dvorane in cerkve. Seveda občina glede na situacijo, kakršna je, ni mogla na izdajo dovoljenj za postavitev tovrstne bioplinarne v tem trenutku postopati drugače, kot je.«

Na vprašanje ministru, ali je ob ogledu z glavne ceste pri bioplinarni ugotovil kakšne nepravilnosti, je Karl Erjavec spomnil na izcedne vode, ki se pojavljajo v jarku ob cesti. Dejal je, da je nujno, da si prav to ogledajo pristojne inšpekcije in da jim bo to tudi naročil. Sicer pa je spomnil, da je primer motvarjevske bioplinarne na upravnem sodišču in da je v prvi vrsti potrebno počakati, da se pravni postopki tam končajo. Če sodišče gradbenega dovoljenja ne bo potrdilo in bo zato celotna zadeva vrnjena v ponovni postopek, je dejal Erjavec, bo ministrstvo korektno obravnavalo celotno zadevo z vidika varstva okolja.

OD DANES DO JUTRI VPRAŠANJA NI MOGOČE REŠITI

Glede nadaljnjih ukrepov, ki naj bi jih CI po obisku ministra Erjavca sprejela, je njen predsednik Štefan Bogdan dejal, da bo to znano v prihodnjih dneh, vendar bodo vsekakor počakali na razplet na upravnem sodišču. Bogdan je še povzel Erjavčeve besede, da bioplinarna na tej lokaciji ne sme obratovati.

Predstavniki CI so za razrešitev problema ministru postavili tudi rok – 15. marec, vendar ga minister ni sprejel, saj da v tako kratkem času tako pomembnih in obsežnih primerov ni mogoče rešiti. Upanje pa daje tudi ministrova izjava, da verjame v pravno državo.

Tudi Laszló Göncz, poslanec madžarske narodnosti v Državnem zboru RS, ki je organiziral srečanje, je dejal, da ima minister trenutno zvezane roke, da pravna država deluje, tako da moramo spoštovati pravne postopke. Je pa dejal, da jim je visoki gost obljubil, da bo temu vprašanju posvetili posebno pozornost.

Minister Karl Erjavec se je po cesti ob bioplinarni sprehodil s člani civilne iniciative in županom Francem Cipotom ter se prepričal o njeni zelo ponesrečeni umestitvi.

PANVITA NA POGOVOR NI BILA POVABLJENA

Pričakovali bi, da bi na srečanju na takšni ravni soočili mnenja obe vpleteni strani. A kot nam je zatrdil predsednik uprave Panvite mag. Dejan Židan, na pogovor niso bili uradno povabljeni, pač pa so za obisk ministra izvedeli neuradno. Zato so klicali v kabinet ministra in povabili Erjavca tudi v Rakičan, da bi mu pokazali, kaj na področju obnovljivih virov energije delajo in kakšne okoljske načrte še imajo. Ponudili so mu tudi možnost, da si bioplinarno ob obisku delegacija tudi ogleda. Vendar, kot je dejal Židan, to tokratni obisk v Prekmurju ni predvideval, so pa na ministrstvu zagotovili Panviti, da se bo minister pri njih vsekakor oglasil ob drugi priložnosti.

Prav to je potrdil tudi minister Erjavec, rekoč, da je njihovo vabilo zavrnil, ker je hotel najprej iz prve roke slišati prizadeto stran oziroma v njihovem imenu civilno iniciativo, pa tudi župana matične občine, v čem je pravzaprav težava. »Seveda pa to ne pomeni, da se ne bom kasneje – vendar ne danes – srečal tudi s predstavniki vodstva bioplinarne, ker se mi zdi nujno, da opravi razgovor tudi z njimi in jih opozorim na določene stvari, ki očitno zelo motijo okoliško prebivalstvo: smrad, izcedne vode ...«

Židan smo povprašali tudi za komentar ministrove izjave glede izcednih vod. Dejal je, da so na objektu bioplinarne v Motvarjevcih imeli že veliko inšpekcijskih pregledov in da ti niso ugotovili nobenih pomanjkljivosti. Glede izcednih vod pa je predsednik uprave dejal, da primera konkretno ne pozna, vendar je pripomnil, da ni nujno, da te vode prihajajo iz bioplinarne. »V potoček se namreč ne stekajo samo naše izcedne vode,« je dejal in zagotovil krajanom, da bodo naredili vse, da bo bioplinarna v celoti delovala v skladu z veljavno zakonodajo.

Szentlászlón járt Karl Erjavec, környezetvédelmi miniszter

»A BIOGÁZ ERŐMŰ RENDKÍVÜL SZERENCSÉTLÉN HELYSZÍNEN VAN!«

Folytatódik a civil kezdeményezésnek, a határ menti kisfaluban, Szentlászlón telepített biogáz erőmű működése elleni akciója, amelynek célja a már kísérleti működésben lévő, 0,835 megawatt teljesítményű, mezőgazdasági biogáz erőmű működésének megakadályozása. A legfőbb kifogás, hogy a beruházó, a Panvita Ekoteh, az erőművet, ugyan az összes engedély beszerzésével, mégis a falu közepén telepítette, anélkül, hogy a lakókat erről megkérdezte volna... Hogy tájékoztassák a felmerült gondokról, látogatásra hívták, a február közepén, a Muravidéken, munkalátogatáson lévő, Karl Erjavec környezetvédelmi és területfejlesztési minisztert. Janez Podobnikot követően, ő már a mások tárcavezető, aki a biogáz erőmű miatt, Szentlászlóra látogatott.

ÚJAL MUTATOTT A FELELŐSRE – A KÖZSÉGRE

Az egyórás, zártkörű megbeszélést követően, Erjavec miniszter, többek között elmondta, igencsak szerencsétlen a létesítmény elhelyezése, ennek fő okát pedig a községi területrendezési dokumentációban látja, amely igencsak széles mozgásteret biztosítanak, és így tették lehetővé ezt a beruházást is. »Éppen ezért nagyon fontos, hogy a községek, az év végéig olyan területrendezési dokumentációt fogadjanak el, amelyben világosan kijelölik a környezetvédelmi szempontokat és irányelveket is. Az ily módon elkészített, új községi területrendezési tervek, nem teszik lehetővé az ehhez hasonló anomáliákat. Megítélésem szerint, ez a létesítmény, nem tartozik a település közepére, sajnos azonban, a községi területrendezési tervek ezt lehetővé tették.«

Franc Cipot Moravske Toplice község polgármestere, kérdésünkre úgy reagált a miniszter éles kijelentésére, hogy elvileg egyet kell értenie a kijelentéssel, hiszen Szentlászló esetében egy építőttelekről van szó, ahol lényegében, megvalósítható az ilyen jellegű építkezés. »Évekkel ezelőtt ugyan, a Moravske Toplice Község, a területrendezési tervébe leszögezte, hogy a nagyobb mezőgazdasági létesítmények – és kétségtelenül, ezek közé sorolható a biogáz erőmű is – csak a települések szélén, a lakott háztól megfelelő távolságon építhetők. Jelen esetben azonban, adott helyzetről van szó, hiszen a biogáz erőmű helyén, korábban is nagyobb mezőgazdasági létesítmény, egy baromfitelep állt. A beruházó így kihasználta a lehetőséget, és az elsődleges létesítményt építette felül egy újabb, mezőgazdasági tevékenységű létesítménnyel.

Ezzel kapcsolatosan, egyetérttek azokkal, akik szerint jó lett volna, ha a beruházó figyelembe veszi a helyi körülményeket, és a biogáz erőművet a meglévő istállók mögött építi fel, vagyis légvonalban, mintegy 150 méterrel távolabb, amivel csökkentette volna a negatív hatásokat, különösen a legközelebbi lakott házakat érintő bűzre gondolok, ugyanakkor pedig kevésbé érintette volna a település arculatát is, mivel a mostani létesítmény a kultúrház és a templom közvetlen közelében épült. A helyzetre való tekintettel, a község nem választhatott más utat az ilyen típusú biogáz erőmű létesítésének engedélyezése kapcsán.«

Megkérdeztük a minisztert, tapasztalt-e bármilyen rendelkezést, miközben a főútról megnézte a biogáz erőművet. Karl Erjavec a szennyvizet említette, amely megjelenik az út menti árokban. Véleménye szerint, fontos, hogy ez megvizsgálja az illetékes felügyelőség is, ő mindenképpen elrendeli a vizsgálatot. Ugyanakkor emlékeztetett, hogy a szentlászlói biogáz erőmű ügye a közigazgatási bíróság előtt van, és most meg kell várni a jogi eljárás befejezését. Amennyiben a bíróság nem hagyja jóvá az építési engedélyt, és az ügyben új eljárást kell indítani – mondta Erjavec – a minisztérium, környezetvédelmi szempontból, korrekt módon kezeli az ügyet.

A KÉRDÉS NEM OLDHATÓ MEG MÁRÓL HOLNAPRA

A civil kezdeményezésnek, az Erjavec miniszter látogatása után, további intézkedéseit illetően, Bogdán István elnök elmondta, hogy ezekről a közeljövőben határoznak, azonban mindenképpen megvárják a közigazgatási bíróság döntését. Bogdán idézte Erjavec szavait, miszerint a biogáz erőműnek, ezen a helyszínen, nem szabad működnie.

A civil kezdeményezés képviselői, a probléma megoldására, határidőt szabtak a miniszternek – ez március 15-e lenne – a miniszter viszont arra való hivatkozással, hogy ilyen fontos és bonyolult kérdéseket, ilyen rövid idő alatt nem lehet megoldani, elvetette ezt. Mindenképpen reményt keltő a miniszter nyilatkozata, miszerint hisz a jogállamban.

A találkozót szervező Göncz László, magyar nemzetiségi parlamenti képviselő szerint is, a miniszter keze meg van kötve, hiszen a jogállam működése éppen abból áll, hogy tiszteletben tartjuk a jogi eljárásokat. Hozzáfűzte viszont, hogy a magas rangú vendég ígéretet tett, hogy külön figyelmet szentel ennek a kérdésnek.

A PANVITA NEM KAPOTT MEGHÍVÓT A TALÁLKOZÓRA

Feltételeznénk, hogy egy ilyen szintű találkozón, szembesítik a két érintett fél véleményét. Amint azonban mag. Dejan Židan, a Panvita igazgatóságának elnöke elmondta, a megbeszélésre őket nem hívták meg, a miniszter látogatásáról, csak nem hivatalosan értesültek. Ezért felhívták a miniszteri irodát, és Erjavec miniszter meghívták Rakičanba, hogy bemutassák neki, milyen projekteket valósítanak meg a megújuló energiák használata terén, illetve milyen környezetvédelmi intézkedéseket vettek tervbe. Felkínálták a lehetőséget, hogy a látogatás során, a küldöttség, megtekintheti a biogáz üzemet. De, mint Židan elmondta, a jelenlegi muravidéki látogatás nem erről szólt, ugyanakkor a Panvita ígéretet kapott a minisztériumban, hogy a miniszter, egy másik alkalommal, hozzájuk is ellátogat.

Ezt megerősítette Erjavec miniszter is, mondván, hogy azért utasította el a meghívást, mert előbb az érintett oldalt, illetve a nevükben felszólaló civil kezdeményezést, valamint a község polgármesterét szeretne volna hallani, hogy megismerje a probléma lényegét. »Persze, ez nem jelenti, hogy később – de nem ma – találkozom a biogáz üzem vezetőségének képviselőivel is, mert fontosnak tartom, hogy őket is meghallgassam, ugyanakkor pedig felhívjam a figyelmüket a környező lakosságot zavaró tényezőkre: a bűzre, a szennyvízre...«.

A miniszternek, a kiszivárgó szennyvízzel kapcsolatos nyilatkozatáról, kérdésünkre válaszolva, Židan elmondta, hogy a szentlászlói biogáz üzemnél több felügyelőségi ellenőrzés volt már, de egy sem állapított meg hiányosságokat. Ami pedig a kiszivárgó szennyvizet illeti, az igazgatóság elnöke elmondta, hogy a konkrét esetet nem ismeri, hozzáfűzte azonban: nem szükségszerű, hogy ez a víz a biogáz üzemből érkezik. »A patakba ugyanis nem csak a mi szennyvizünk folyik« – mondta, és biztosította a polgárokat, megtesznek mindent annak érdekében, hogy a biogáz üzem minden szempontból, a hatályos jogszabályok szerint működjék.

Geza Grabar

A PÁRTOSFALVI EVANGÉLIKUS KÁPOLNA FELÚJÍTÁSA ÉS FELSZENTELÉSE

Tavaly novemberben ünnepélyes istentisztelettel felszentelték a felújított pártosfalvi evangélikus kápolnát, amelyen a híveknek több evangélikus lelkész és a püspök, Géza Erniša úr tartottak prédikációt.

A kápolna története az első világháború idejére tekint vissza, amikor a falusi evangélikus hívekben az a vágy született meg, hogy szeretnének ők is harangot. Amikor a háborúnak zaja vidékünkön lecsendesedett, az akkori evangélikus előjáróság nagy akarata által sikeresen új harangot hoztattak Mariborból, majd 1957 – ben abban állapodtak meg, hogy a harang mellé kápolnát is építenek. A kápolna megépült és 1964 őszén felszentelték. 2001 – ben első munkálatokra volt szükség: a fűtés korszerűsítésére, falfestésre és padlócsereire. Már 2002 – ben a bádóg részek kicserélésével folytatódta a munkálatok.

FOTO: Bernárd KOROŠA PANTOVIČ

A pártosfalvi evangélikus kápolna.

A tavalyi évben a helybeli evangélikus gyülekezet vezetőségének az ötletére a belső bútorzat felújítására került sor. Ennek megvalósításához Pozsonac Mária volt országgyűlési képviselő, Cipot Franc úr a Moravske Toplice község polgármestere és Vörös Tibor úr a Moravske Toplice község MNÖK Tanácsának elnöke nyújtott segítséget. Mindannyiuknak hálás köszönetüket fejeztik ki e nagy támogatásokért, valamint Kiss Endre úrnak, az önálló építő ipari tervező vállalat igazgatójának az odaadandó munkájáért, és minden munkatársának, akik által megvalósult vágyuk.

FOTO: Bernárd KOROŠA PANTOVIČ

A kápolna felújított bútorzata.

MÁRCIUS 15-E, A MAGYAR NEMZETI ÜNNEP ELÉ ...

Március 15-e mindig megdobogtatta és még ma is megmelengeti a szívünket. Olyan ünnep ez, amely örök időkre bele van vésve a magyar nemzet szívébe, éppen ezért ünnepli meg március környékén ma is minden magyar ember. Az egész magyar közösségnek, a nemzetnek az ünnepe ez. Erről egyszerűen nem lehet nem megemlékezni, hiszen azokról a hősről emlékezünk meg, akik a zsarnokság alóli felszabadulásért, a világszabadságért adták életüket, a márciusi ifjakra, akik megszervezték és kirobbantották a forradalmat, hogy a jövő nemzedéke megismerhesse a szabadság édes ízét.

Ezért a Moravske Toplice Község Magyar Nemzeti Önigazgatási Község Tanácsa is, 2009. március 14- én, szombaton 19. órakor a szentlászlói faluotthonban rendez a magyar nemzet tiszteletére községi ünnepi műsort, amelyben Vörös Tibor a MNÖK Tanácsának elnöke, az ünnepi beszédében visszatérek a magyar ember büszke történelmére, és azokra, akik a történelmet formálták az idők során. Az ünnepi műsorban közreműködnek a környékbeli Művelődési Egyesületek és a Pártosfalvi KÁI tanulói.

Ezért örömmel és büszkén modhatjuk el, hogy az ünnep közös jelleggel él, és azt is, hogy a magyarok ünnepét a szlovének is a szívükbe zárták.

ÚJ VEZETŐSÉG A PÁRTOSFALVI »ADY ENDRE« IDEGENFORGALMI ÉS MŰVELŐDÉSI EGYESÜLETNÉL

A pártosfalvi »Ady Endre« Idegenforgalmi és Művelődési Egyesület, február 14-én a faluotthonban megtartotta közgyűlését, amelyen több jelentős határozat született.

A pártosfalvi »Ady Endre« Idegenforgalmi Művelődési Egyesület sikeres és tartalmas évet tudhat maga mögött, hiszen a megtartott közgyűlésen örömmel könyvelték el, hogy számos új rendezvény színhelye volt a falu, többek között megszervezték a 2. kivándoroltak találkozóját, tavaly novemberben megtartották a tollfosztást és a tökmagköpesztést, a női kórus hazai és magyarországi fellépéseken öregbítette a falu hírnevét, a himzűszakkör sok kiállításon vet részt és megszervezték az első önálló kiállításukat. Az egyesület keretében működő bortermelő szekció pedig előadásokon vett részt, elültették a szőlőtőkét, kelepelt állítottak és még sorolhatnánk.

Malačič Denis elnök úr mandátuma letelt, elfoglaltsága miatt új-ból nem jelöltette magát, és így Kovač Zsuzsi lett az új elnökszóny, Gorza Melita az alelnök, Sabotin Erika titkár, Vörös Cvetka pénztáros, a vezetőségi tagok pedig Kranjec Marija, Bódis Tamás tisztelendő úr és Rajh Adela lettek.

A közgyűlésen elfogadták az idei évi, hónapokra felbontott programot, amely sok érdekes rendezvénnyel színesíti az egész előttük álló évet. Kovač Zsuzsi az új elnökszóny elmondása szerint az idei évben sem ülnek tétlenül, hiszen folytatják a hagyományos rendezvényeket. Az első ilyen rendezvény április 4- én lesz, amikor a Tavasz köszöntő kultur programjával és a himzűszakkör húsvéti motívumok kiállításával mutatkoznak be.

A közgyűlésen fontos tervek is születtek, mind például a faluotthonban múzeum rendezése, amire Patyi Zoltán úr segítséget ígért, a turistáknak útjelzők állítása, a pártosfalvi falu tájékoztató kiadása a sok nevezetességgel és a könyvtár átalakítása.

Az egyesület anyagi helyzetét illetően elhangzott, hogy a 2008. esztendő sikeresen zárták le és az idén is számíthatnak a Moravske Toplice Községi MNÖK anyagi támogatására.

FARSANG A PÁRTOSFALVI ÓVODÁBAN

»Itt a farsang, áll a bál« – ilyen és hasonló gondolatokkal készülődünk az idén a pártosfalvi óvodában a farsangra, erre a vidám, bohókás, mókás és tarkabarka napra.

Úgy, mint minden évben, idén is a farsangot megelőző időszakban ellátogatott hozzánk Bobo bohóc. Mindannyian nagyon örültünk neki, hiszen tudtuk, hogy sok érdekes ötlettel érkezett. És valóban így is volt. Bobo sok jó tanácsot adott nekünk arról, mivel foglalkozhatnánk a farsangot megelőző időszakban, hiszen szomorúan állapította meg, hogy a játszótérünket nem öltöztettük farsangi színekbe. Örömmel fogadtuk meg tanácsait, és távozása után azonnal hozzá is láttunk a munkához.

Először is eltávolítottuk az összes téli díszeket, majd közösen megbeszéltük, mit csinálunk a továbbiakban. A gyerekek a bohóc ötleteihez saját ötleteikkel is hozzájárultak.

Arra is rájöttünk, hogy nem tudunk mindent egyedül elvégezni, ezért segítségül hívtuk a szülőket és testvéreket, hogy közösen díszítsük fel az óvodát.

A szülők szívesen vesznek részt az óvodai teendőkben, ezért úgy döntöttünk, hogy együtt készítjük el a farsangi díszeket az óvoda részére. Két csoportot alkottunk. Az első csoport két különböző színes papírból szalagdíszeket készített, a másik csoport pedig bohócokat. A díszek készítésénél úgy a gyerekek, mint a szülők is aktívan közreműködtek. Munka közben vidám gyermekdalokat hallgattunk, amitől fürgébben és szaporábban folyt a munka. Az elkészített díszekkel aztán kidíszítettük az egész óvodát, és mindannyian úgy véltük, hogy óvodánk vidám, színes és bohókás lett, és Bobo bohóc is bizonyára ennek nagyon örülne.

Mindannyiunk nagy meglepetésére munkánk során meglátogatott bennünket Vilma boszorka. Amikor megkérdezte tőlünk, mivel foglalkozunk, nem ijeedtünk meg tőle, hanem vidáman elmeséltük neki és megmutattuk, mit készítettünk. Vilma boszorka elmondta nekünk, hogy ő is részt vesz majd a szombati farsangi bálon Moravske Toplicében, ahova meghívta a gyerekeket és szüleiket is.

Hamarosan bekövetkezett a várva várt nap, a FARSANG. A gyerekek már igen izgatottak voltak, hiszen szeretnék volna minél előbb felöltöni a jelmezüket és ezzel átváltozni valami teljesen mássá. Ezt megelőzően pedig még finom reggeli várt bennünket, friss farsangi fánk, amely csak úgy olvadt a mosolygós gyermekek szájában.

Majd a nap legizgalmasabb része következett, amikor felvettük a jelmezeinket. Mindannyian maszkokat öltöttünk, úgy a gyermekek, mint a felnőttek. A gyermekek csodálatos jelmezekbe bújtak, volt közöttük hercegkisasszony, kiskutya, nyulacská, teknőc és sok más érdekes jelmezbe bújt kis lurkó. A két óvónéni pedig két hatalmas légyölő galóca volt, de szerencsére mi nem voltunk mérgezők, hiszen egész nap vidám jókedvet árasztottunk mindenütt. Kellemes zenére pedig vidám táncra perdültünk, olyanra amilyenre csak a maskarák tudnak.

Mivel meg szerettük volna mutatni magunkat, hiszen tudtuk, hogy mások is kíváncsiak ránk, elmentünk a pártosfalvi kétnyelvű általános iskolába is, ahol nagy örömmel fogadtak bennünket. Az iskolásokkal együtt vidám táncra perdültünk, énekelünk és fényképeztünk. Az iskolában is sok gyönyörű maszkot láttunk, és nem féltünk tőlük. Az iskolában jól éreztük magunkat, de vissza kellett térnünk az óvodába. Mindannyian úgy éreztük, hogy erre a farsangra örömmel fogunk emlékezni. Vidám volt, színes és bohókás.

Óvónők: Bernarda Koroša Pantovič, Tea Varga

KEDVES KOMAASSZONYOK, KOMÁK ...

Hol vannak azok a régi szép idők, amikor a téli szórakozások, a cserép kályha melege mellett hajtottuk a rokkát és készült a fonál, amelyből utób elkészült a vászon. Hát az a sok tollfosztás, tökmagköpesztés, amikor olyan vígan jártunk mi lányok és menyecskek e nemes munka elvégzésére és amikor kísérettek benünket a legények. Éjfél után hazafelé elkísértek hazáig, daloztak az ablak alatt, udvaroltak... Pótolhatatlan már ez a régi nemes szokás.

Ma a falvak örege, apraja a tévé és az internet ekránjai előtt töltik a szabad idejüket és a szép estéket. A szomszéd a szomszédról csak úgy tud életjelet, ha reggel a házon füstöl a kémény, és mondja, na ezen a portán pedig van lakó... Hát nézzik ilyen a mai rohanó világ. Bele kell nyugodnunk, ez már csak így marad!

Az egykori vezérünk Mátyás Király kampósbottal, gyalog járta be az országot, segített mindenkin, gazdagon – szegényen, úron – paraszton. A mi megváltónk, az újonnan megválasztott parlamenti képviselőnk motorgépkocsival rohangál itt Muravidéken és hangoztatja az új nemzeti törvényt, amit ő fog gatyába rázni! Minden máskéb lesz, nem halnak ki a falvak, de mi parasztok még nem kaptuk meg a tavalyi szubvenciót és stb. Mondom a Petinek, hogy, nézd, ha most kellene az oltár elé mennünk, nem mennék el, kérdi a Peti, hát mért? Azért mert az új nemzeti törvény lehet, hogy anyagi támogatást is hoz, sosem lehet tudni, ezért ki kell várni és egy – két évet kukoricán is lehet élni.

Na hát a minap belenéztem a néptelen újságba, ott írja a kertész, hogy az érdekeseknél kész a tizenegyes, csak be kell rúgni a gölt. Eközben robbanásik feszült a helyzet, ismét jönnek a Moravske Toplice-iek és Lendván is kifogtak egy nagy halat és most csak a focirúgásra, valamint a sípszóra várnak és indul a meccs!

Tisztelettel, Zsófi komaasszony!

PREDPRAZNIČNA SREČANJA

SREČANJA STAREJŠIH OBČANOV – Pred iztekom leta so domala v vseh krajih pripravili tradicionalna srečanja občanov, ki so dopolnili 70. leto starosti. Tiste, ki jim je bolezen preprečila, da bi prišli na srečanja, so predstavniki vaških odborov in krajevnih skupnosti obiskali in jih skromno obdarili na domovih.

V Vili Šiftar v MORAVSKIH TOPLICAH se je zbralo kar 94 občanov in občank iz KS Moravske Toplice. Zbrane je nagovorila predsednica KS Cvetka Davidovski, priložnostni program so pripravili malčki moravskotopliške enote Vrtci občine Moravske Toplice, na kitaro in violino pa sta zaigrala Aleš in Mojca Vitez. Najstarejša krajana v Moravskih Toplicah sta 90-letni Štefan Makoter in Helena Ficko, ki je v 91. letu.

Dolgoletna tradicija sprejema in pogostitve starejših občanov je tudi v TEŠANOVCIH. Na prisrčnem družabnem srečanju s pogostitvijo se jih je zbrala dobra polovica od 48, najstarejša v kraju – oba sta se udeležila srečanja – pa sta: 90-letna Marija Casar in 89-letni Štefan Sambt. V priložnostnem programu je zaplesala domača folklorna skupina Mali rijtar, s skečem sta jih nasmejela Denis Vitez in Primož Cipot.

PREDBOŽIČNO PRAZNOVANJE V FOKOVCIH – V organizaciji KTD Ceker Fokovci je konec lanskega leta potekala prisrčna prireditev, na kateri je dedek Mraz obdaril 34 otrok iz vrtca, od tega jih je bilo 14 iz Fokovec. Program so popestrili člani kulturne sekcije društva organizatorja, malčki iz vrtca ter Pihalni orkester Murska Sobota. Prijetno popoldne so sklenili z veselim rajanjem ob živi glasbi, predpraznično pričakovanje pa so popestrili tudi z licitiranjem zlatih uhanov Zlatarstva Ferija Danča, torte Peke slaščic Figaro Sonje Kološe in zavarovanja zavarovalnice Adriatic Slovenice. Priložnostna darila za vse mlade je zagotovila gospodarska družba Megras Vrtine Murska Sobota.

BOŽIČNO-NOVOLETNO VOŠČILO MARJETIC – KUD Jožef Košič Bogojina je tudi ob koncu lanskega leta v dvorani kulturnega doma pripravil tradicionalno božično-novoletno voščilnico, prireditev, na kateri so s samostojnim koncertom nastopile članice ženskega pevskega zbora Marjetice DU občine Moravske Toplice. Pevke so ob zvokih harmonike vodje zbora Štefana Zelka zapele 15 božičnih in drugih pesmi. Pred priložnostno sladko praznično pogostitvijo, ki so jo pripravile pevke same – kar 9 jih prihaja z Bogojine – so skupaj s poslušalci v nabito polni dvorani zapele še pesem Sveta noč.

SEBEBORCI: SILVESTROVANJE NA PROSTEM – PGD, ŠKD »Goričko«, KMN in SD Sebeborci so organizirala prvo silvestrovanje na prostem. Pričelo se je s silvestrskim pohodom z baklami po vasi in med vinogradi (s pogostitvijo pri vinski kleti Dervarčevih). Po 23. uri se je prireditev nadaljevala s pričakovanjem novega leta pri vaško-gasilskem domu v zelo veselem in prijetnem vzdušju s pogostitvijo. Udeležence je v novo leto 2009 pospremil tudi dedek Mraz in jim zaželel veliko sreče in predvsem zdravja v novem, 2009. letu. (G. D.)

POZDRAV JASLICAM V BOGOJINI – Božično-novoletna srečanja krajanov na prostem v organizaciji turističnega društva potekajo že več let, tokratno pa so člani cerkvenega pevskega zbora pri križnem znamenju pod znamenito Plečnikovo cerkvijo Gospodovega vnebohoda prvič uprizorili znano svetopisemsko zgodbo o Jezusovem rojstvu *Pozdrav jaslcam*. Zanj je poskrbel mladi zborovodja pevskega zbora Jure Jurenič, tudi vsi nastopajoči so bili iz vrst pevcev. Po končani predstavi je jaslice v miniaturni podobi, ki jih je pred znamenjem tudi letos postavil Štefan Puhan, podpredsednik TD, blagoslovil župnik dr. Stanislav Zver. Praznično dogajanje se kajpak ni končalo s predstavo, nadaljevalo se je s pogostitvijo prisotnih. Za popotnico so na koncu vsem obiskovalcem podarili zavitke z mešanico čajev iz njihovega zeliščnega vrta, Bogojinskega ogrčka.

LEDENE TRGATVE

Resnično pravih zimskih temperatur, ko se je živo srebro spustilo tudi krepko pod deset stopinj pod lediščem, so bili prve dni novega leta najbolj veseli vinogradniki, ki so v vinogradih od lanske jeseni pustili nepotržano gozdje za ledeno trgatve. Osnovni pogoj za ledeno trgatve – povprečje nočnih in dnevnih temperatur mora biti vsaj tri dni zapored -7 stopinj Celzija – je bil izpolnjen že nekaj dni po novem letu in je trajal vso prvo polovico januarja.

Ledenih trgatvev je bilo konec lanskega leta, še več pa prve dni novega leta, rekordno število. Po naših informacijah je to uspelo vsaj trem vinogradnikom, ki imajo vinograde na območju naše občine: Andreju Benkoviču, Janezu Benkoviču in vinogradniški družini Bele-Pavič.

V vinogradu v filovskem Gaju, nedaleč od kapelice Marije kraljice Družine, je domačinu Dragu Paviču uspel težko pričakovani trenutek: opraviti prvo ledeno trgatve. Več deset trgačev, prijateljev in znancev, je zgodaj zjutraj pri -10 stopinj Celzija trgalo rozina- ste in povsem pomrznjene grozdne jagode sorte chardonnay, iz katerih je bilo potrebno v zelo kratkem času iztisniti gost grozdni sok.

Drago je ves čas bdel nad potekom trgatve in opravljal meritve grozdnega soka, ki je imel kar 190 Oeksljevih stopinj. Okrog 40 litrov mošta, kolikor so ga iztisnili, čaka počasno in dolgotrajno vrenje oziroma zahtevno šolanje v lesenem sodu, ponavadi več kot leto dni.

Družina Pavič-Bele sodi sicer med najbolj trofejne vinogradnike s tega območja. Njihovo vinsko klet krasijo številna priznanja in odličja z najrazličnejših ocenjevanj: društvenih za Prekmurskega vinskega prvaka, v okviru Krajinskega parka Goričko in ocenjevanja Vino Slovenija Gornja Radgona v okviru kmetijsko-živilskega sejma.

ZIMSKI POHODI

ČETRTRI ŠTEFANOV POHOD – Člani KUD Avgust Gašparič so konec minulega leta v Vučjo Gomilo spet povabili ljubitelje hoje in pripravili 4. Štefanov pohod. Našteli so natanko 85 pohodnikov, ki so se podali na dobrih 15 kilometrov dolgo pot. Kot ponavadi so gostoljubni organizatorji pogostili pohodnike s toplimi napitki in drugimi okrepčili pred vaško-gasilskim domom in na dveh postojankah ob poti. Še bolj veselo je bilo na zaključku v prostorih vaško-gasilskega doma, kjer so pohod sklenili s prednovoletnim družabnim srečanjem.

PETI POHOD TREH KRALJEV – Vinogradniško-sadlarsko društvo Filovci ne skrbi samo za izobraževanje svojih članov in prireja vinogradniški kviz, pač pa s tradicionalnim pohodom ob prazniku sv. Treh kraljev (6. januarja) skrbi tudi za rekreacijo širšega kroga ljudi. Na deset kilometrov dolgo pot po filovskih vinorodnih gričih, na katerih so še vedno ohranjene s slamo krite in iz lesa zgrajene ter z blatom ometane stoletne zidanice, se je podalo več kot 70 pohodnikov. Med vračanjem do vaško-gasilskega doma, kjer je bilo tudi izhodišče letošnjega pohoda, se je karavana ob prigrizku ter toplih napitkih ustavila še pri vinski kleti Alojza Berdena.

BLAŽEV POHOD IN SIMBOLIČNA REZ – Blaževo ima v vinogradništvu na območju Prekmurja enak simbolni pomen kakor vincekovo v Prlekiji in Halozah: takrat se opravi prva rez v vinogradu. V TD Bogojina so ostali zvesti tradiciji in ob blaževem (sv. Blaž, 3. februarja) pripravili 4. Blažev pohod. Letos se je po zasneženih vinorodnih gričih podalo že 96 pohodnikov. Z zbirališča pri OŠ so se odpravili mimo zeliščnega vrta in brega Vrščič do znamenitega križa škofa Smeja. Nedaleč stran, v vinogradu Anice in Štefana Gorčana, ki sta za pohodnike pripravila izdatno okrepčilo, so opravili tudi simbolično rez vinske trte.

Moravske Toplice

S ŠTIPENDIJO 17 ŠTUDENTOV IZ OBČINE

Občina Moravske Toplice se uvršča v krog tistih lokalnih skupnosti v pomurski regiji, ki namenjajo največ proračunskih sredstev za štipendiranje mladih. Tudi v novem študijskem letu bo občina skupaj s Pomursko izobraževalno fundacijo (PIF) namenila zajetni del sredstev za mlade, ki študirajo na fakultetah in visokih šolah, imajo stalno bivališče v krajih občine in katerih povprečna ocena za napredovanje v naslednji letnik znaša 7,5 in več.

Ob slavnostnem podpisu pogodbe in sprememu za študente v turistično-destinacijskem centru Oaza zdravja v Tešanovcih je župan Franc Cipot poudaril, da je znanje največja vrednota slehernega posameznika, ki mu ga nihče ne more vzeti, po drugi strani pa ga je mogoče vedno nadgrajevati. Samo oboroženi z dobršno mero znanja bomo uspešni, tako v gospodarstvu kakor v drugih službah. Župan je ob tem spomnil, da občina vsekakor računa na mlade, ko bodo zaključili šolanje.

Dr. Mitja Slavinec, predsednik PIF, je mladim položil na dušo, naj jim študij služi kot šola za življenje in naj nikoli ne pozabijo, od kod prihajajo in kje so njihove korenine.

Na sprejem je občina povabila tudi tiste domače gospodarstvenike oziroma gospodarske družbe, ki imajo vsaj pet zaposlenih, najmanj 200 tisoč evrov prihodkov in vsaj 40 tisoč evrov dobička. Sprejema so udeležili tudi častni občani Karel Černjavič, Jože Vuigrinec, mag. Geza Erniša in Geza Džuban.

V študijskem letu 2008/09 bodo štipendije (75 do 120 evrov na mesec) prejeli: Rok Petje, Berkovci, Jasmina Ošlaj, Filovci, Mateja Bagari, Filovci, Jernej Vitez, Moravske Toplice, Romana Kerec, Andrejci, Simona Horvat, Moravske Toplice, Leon Horvat, Martjanci, Nataša Rocner, Sebeborci, Janja Jozelj, Sebeborci, Sandi Plohl, Moravske Toplice, Anja Cipot, Tešanovci, Tadej Henzel, Moravske Toplice, Vanja Kocet, Vučja Gomila, Tomaž Zadravec, Mlajtinci, Bernarda Puhon, Bogojina, Goran Hari, Moravske Toplice in Denis Ficko, Mlajtinci.

Ocenjevanje domačih žganih in medenih pijač KAKOVOSTNE ŽGANE PIJAČE TUDI IZ NAŠE OBČINE

Po tečaju žganjekuhe za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije je bila prva odmevnejša prireditev Sadjarskega društva Pomurja, ki je z okrog 240 člani največje tovrstno društvo v pomurski regiji, ocenjevanje domačih žganih in medenih pijač, likerjev in sadnih vin. Na jubilejnem, 15. ocenjevanju so našli rekordnih 168 vzorcev, rekordna pa je bila tudi bera odličij: 87 zlatih in 75 srebrnih odličij.

Zelo vidno vlogo so imeli tudi naši občani, ki se ukvarjajo s kuho žganja in pripravo drugih žganih pijač in sadnih vin. Ana Šumak iz Bogojine in Franc Emberšič iz Moravskih Toplic sta prejela zlato priznanje za slivovko, Štefan Felbar iz Bogojine zlato za kutinovo žganje, enako pa Ludvik Novak iz Ivanovec za skoršovo žganje in Ludvik

Berden iz Berkovec za kutinovo žganje. Zlato priznanje za vinjak hrast je prejel Franc Kučan iz Tešanovec.

V skupini likerjev sta zlata priznanja iz naše občine prejela: Marija Felbar iz Bogojine za bezgov in zajbljev liker ter Karel Černjavič iz Moravskih Toplic za borovničev, višnjev in smrekov liker.

Zimsko izobraževanja gasilcev MED UDELEŽENCI TUDI GASILCI IZ NAŠE OBČINE

Gasilska zveza Mestne občine (GZ MO) Murska Sobota je v zimskem času izvedla številna izobraževanja. Že od konca lanskega decembra je namreč za celotno pomursko regijo v gasilskem domu v Murski Soboti potekal tečaj za nižje gasilske častnike, ki se je zaključil v začetku marca s praktičnim usposabljanjem v republiškem gasilskem izobraževalnem centru na Igu. Konec februarja pa se je začelo izobraževanje strojnikov, prav tako za celotno regijo. V oba tečaja je vključenih kar nekaj kandidatov iz naše občine, kar potrjuje skrb za načrtno usposabljanje gasilskega kadra, v prvi vrsti mladih gasilcev.

Več kot polna dva meseca se je vsako sobotno popoldne in nedeljsko dopoldne kar 39 kandidatov za nižje gasilske častnike (NGČ) seznanjalo s številnimi gasilskimi temami, med katerimi sta bržčas najbolj zanimivi gasilska tehnika in taktika. Med tečajniki je bil tudi Emil Hari iz PGD Mo-

ravske Toplice. Dejal je, da je v društvu, od koder prihaja, mentor mladine pa tudi strojnik, zato je tovrstni tečaj zelo pomemben za kakovostno opravljanje nalog. »Tem bolj, ker je zanimanje mladih za gasilstvo v našem kraju zelo veliko, zato moramo tudi njim nuditi kar največ možnosti, da se

Terme 3000 Moravske Toplice V NOVO LETO Z NOVIM VODSTVOM

Po manj kot letu dni se je z začetkom januarja z mesta prvega človeka Terme 3000 umaknila mag. Antonija Pirc. Družbo je prevzela dvočlanska uprava z mag. Andrejem Šprajcem, ki v poslovni skupini Sava še naprej vodi dejavnost Turizem, in Ivanka Ajlec, dosedanja direktorica za storitvene dejavnosti.

Kot so v skopem sporočilu za javnost zapisali v Termah 3000, se donedavna direktorica vrača v Savo d.d. Dvočlansko upravo imajo tudi v Zdravilišču Radenci. Na ta način naj bi lastnica tudi teh družb – Sava d.d., dodatno okrepila vodenje svojih družb. »To bo še posebej pomembno v prihajajočem letu 2009, ki bo potekalo v razmerah svetovne finančne krize in zaostrenih gospodarskih razmer, s čimer se soočajo tudi družbe Savine dejavnosti Turizem. Odločitvi podpirata ključno Savino strateško usmeritev v tej oteženi gospodarski situaciji: poiskati priložnosti in jih izkoristiti bolje kot tekmeči,« so zapisali v Savi.

TRI NOVE SAVNE, SKUPAJ KAR ŠESTNAJST

Od konca lanskega leta so v hotelskem kopališču Ajda v Termah 3000 na voljo tri nove savne, in sicer dve turški in infrardeča savna.

S tem so poskrbeli za še pestrejšo ponudbo savn za hotelske goste in zunanje obiskovalce kopališča v hotelu Ajda, kjer je na voljo pet savn, med njimi turške, finske, infrardeča in laconium. V Termah 3000 je skupno na razpolago kar 16 savn: šest v petzvezdičnem hotelu Livada Prestige, pet v štirizvezdičnem hotelu Ajda in pet v hotelu Termal ter bazenskem kompleksu Terme 3000.

»Na podlagi gostoljubnega osebja, z urejenostjo in vrhunskimi ter celovitimi turističnimi storitvami, ki sledijo svetovnim turističnim trendom, se v Terme 3000 domači in tuji gosti vračajo že več kot trideset let,« je povedala Metka Erjavac Granov, direktorica za prodajo v družbi Terme 3000, in ob tem poudarila, da želijo z dodatno ponudbo savn privabiti ljubitelje savnanja tudi iz lokalnega okolja.

izobražujejo in osvojijo nova znanja ... V skupini smo se hitro spoprijateljili in navezali pristne stike, dobrodošle pa so tudi informacije s področja gasilstva. Ker se tudi od prostovoljnih gasilcev zahteva vedno več, začetniška zagnanost mladih kasneje splahni, zato se nam, prostovoljcem, brez usposabljanja ne piše ravno svetla prihodnost,« je sklenil razmišljanje Emil Hari.

Čahukovi v Ivanovcih: tudi to se zgodi

V ENEM LETU KRAVA POVRGLA KAR PET TELET

Tudi za govedorejsko oziroma v prirejo mleka usmerjeno napredno kmetijo Čahukovih iz Ivanovca je podatek nenavaden in osupljiv: krava Cifra je v dveh telitvah v istem letu povrgla kar pet telet: štiri bikce in eno teličko. Že za veterinarsko stroko je ta podatek nenavaden: teoretično je sicer možno, vendar redko uresničljivo, da krava v enem letu kar dvakrat teli. Da bi januarja lani povrgla dvojčka in na silvestrovo še trojčke, to pa je že za knjigo rekordov.

Kot pravi gospodar, je dobrih pet let stara Cifra le ena od 18 krav lisaste pasme, kolikor jih imajo v hlevu – vseh živali je skupaj 30. Vendar je svojevrstna rekorderka. V štirih telitvah je povrgla že osem telet: dvojčke je skotila že pri svoji prvi telitvi decembra 2005. Med vsemi kravami je na paši najbolj preudarna, saj se trave na določenem območju loti šele po predhodnem ogledu celotnega pašnika.

Tako kot večina krav se tudi Cifra odlikuje po izjemnih mlečnih vrednostih znotraj posameznih laktacij. Že v prvi je ta znašala 6.400 kilogramov mleka, v tretji pa preseгла 6.700 kilogramov. Povprečje mlečnosti krav iz njihovega hleva je 6.200 kilogramov na laktacijo, povprečje beljakovin 3,7 %, maščob pa 4,7 %.

Gospodar je Geza, poleg njega na kmetiji pridno delata tudi njegova žena Zorka pa tudi sin Robert, ki bo prevzemnik kmetije, snaha Jožica je zaposlena, vnuki Maja, Tomaž in Ana, pa prav tako radi poprimejo za delo. Vert pravi, da nima razlage za takšne nenavadne reprodukcijske pojave v njihovem hlevu, razlogov pa ne poznajo niti veterinarji iz družbe Veterinaria iz Murske Sobotice, ki opravljajo umetne osemenitve in tudi sicer skrbijo za zdravstveno varstvo živali. Ob genetiki imajo po njegovem prepričanju zagotovo določen vpliv tudi pozitivni učinki paše oziroma idealen splet vseh teh okoliščin. Vse krave so namreč od pomladi do pozne jeseni na paši, torej v nenehnem gibanju, zato so v zelo dobri fizični kondiciji.

Gospodar Geza s telitvi-trojčki: oba bikca bodo vblevili v skupino mladih plemenskih bikov na KGZ Murska Sobota, telička bo ostala za lastno reprodukcijo.

Sicer pa dvojčki pri njih niso prav nobena redkost, saj se je samo lani to zgodilo pri telitvi štirih krav, že omenjeni trojčki – dva bikca in ena telička pa so prvi takšen primer. Že več kot 25 let mlada teleta pri njih napajajo s pomočjo dojilnikov, torej teleta ne sesajo krav, kar pri teletih dvojčkih ali sedaj trojčkih praktično ne bi bilo mogoče. Z napajanjem imajo Čahukovi natančen pregled nad tem, koliko mleka posamezno tele dejansko popije.

V prehrani Čahukovi poleg že omenjene paše prisegajo na izključno doma pridelano krmo, dokupujejo le sončnične tropine in mineralno-vitaminske dodatke. Sicer obdelujejo 18 hektarjev njivskih površin, na kmetiji, ki se ponaša s statusom mojstrske, se že več kot 20 let ukvarjajo tudi z rejo bikovskih mater, trenutno je pet krav v kontroli A. Dohodek ustvarjajo tudi s prodajo bregih plemen-

skih telic. Lani so jih prodali tri, to število pa je v veliki meri odvisno od remonta v njihovi osnovni čredi, kjer za pripust odberejo teličke po mlečnosti najboljših krav, bikcev pa doma ne pitajo.

Licence za naše prašičerejce

ŠINKECOVI, SAMBTOVI IN VÖRÖŠEVI TUDI LETOS Z LICENCAMI

Da je ob govedoreji oziroma prireji mleka pomembna živinorejska panoga tudi prašičereja, dokazujejo vsakoletne licence, ki si jih za tekoče leto pridobijo rejci prašičev iz naše občine.

Na tradicionalnem, letos že 12. Antonovem srečanju rejcev prašičev Slovenije v Cerkvenjaku v Slovenskih goricah so strokovnim službam in rejcem za različne statuse rej: vzrejnem središčem, razmnoževalnim in pitovnim farmam ter osemenjevalnim središčem, pripustnim postajam, rejcem in vzrejnem središčem krškopoljskega prašiča in vzorčnim kmetijam podelili licence za leto 2009.

Hlev Valerije Šinjec (prej Alojza Berdena) iz Filovca ima tudi letos status vzrejnega središča, Štefan Sambt iz Lukačevca in Jožef Vöröš iz Mlajtinec pa sta tudi za leto 2009 izpolnila pogoje za pripustne postaje.

KMETOVALCI AKTIVNI TUDI POZIMI

Ko narava počiva in imajo kmetovalci nekoliko več časa, je pravšnja priložnost, da se ti izobražujejo oziroma pridobivajo nova znanja, ki jih bodo s pridom uporabljali v aktivnem delu sezone.

Tako se na desetine izobraževanj, tečajev in drugih usposabljanj vrsti kar celo zimo. Poleg KGZ Murska Sobota, ki je zlasti pozimi pripravila več kot 300 strokovnih izobraževanj, jih pripravljajo tudi nekatere semenarske hiše in tisti, ki ponujajo zaščitna sredstva za varstvo rastlin.

Eno od omenjenih izobraževanj je bilo v prostorih KZ Martjanci tudi predavanje semenarske hiše Agrosaat in proizvajalca zaščitnih sredstev Bayer Cropscience. Predstavniki obeh so govorili o novostih v spomladanskem programu semen in varstva rastlin v koruzi, žitih, krmnem grahu, krompirju, oljni ogrščici ter v drugih poljščinah.

MIKLAVŽEVA TRGATEV PRI BERDENOVH

V znani vinogradniško-vinarski družini Berdenovih iz Filovca so okrog miklavževega tudi letos opravili pozno trgatve za predikatno vino. Na Trnavskem bregu v Filovskih goricah, kjer imajo vinograd, je nekaj deset trgačev – v glavnem sosedov, znancev, prijateljev in sorodnikov, ki so nepogrešljivi tudi ob rednih jesenskih trgatah – potrgalo grozdje laškega rizlinga z okrog 280 trsov. Najstarejša trgačica je bila 83-letna Berdenova mama Terezija.

Kot je povedal gospodar Alojz, ki kot slikopleskarski mojster odhaja v pokoj, bodo okrog 150 litrov mošta – ob stiskanju je imel 120 Oekslejevih stopinj sladkorja – pazljivo šolali vse prihodnje leto, vino, ki bo iz njega nastalo, pa bodo verjetno poimenovali po njem kot svežem upokojujencu. Ob lanskim trgatvi so ga denimo poimenovali po vnukinji Tari, ki se je rodila dan po trgatvi.

Po uradni vinarski terminologiji bo tokratno vino glede na vsebnost sladkorne stopnje izbor ali morda jagodni izbor. Lansko je bilo jagodni izbor, predlansko pa samo laški rizling-pozna trgatve.

KAKŠNA JE PROMETNO VARNOSTNA SITUACIJA NA OBMOČJU NAŠE OBČINE MORAVSKE TOPLICE?

Pred leti smo si zadali nalogo, da bomo vsi skupaj skrbeli za pravilno – varno uporabo javnih cest. V okviru teh prizadevanj smo v občini sprejeli Načrt za prometno varnost. Točno smo opredelili posamezna področja z namenom, da bi bile smernice, ki smo si jih zadali, čim bolj realizirane. V tem načrtu je predvideno, da se bo število prometnih nesreč in prometnih prekrškov zelo zmanjšalo. Računali smo, da bomo imeli veliko podporo s strani udeležencev v prometu, ki bodo sodelovali pri teh prizadevanjih.

UGOTOVITVE

Podatki o prometnih nesrečah nam povedo, da smo v letu 2008 imeli manj prometnih nesreč kot leto poprej (54 %). Na območju občine Moravske Toplice je bilo skupaj 44 prometnih nesreč. Rezultati teh nesreč so: ena nesreča s smrtnim izidom, dve nesreči s hudo telesno poškodbo in štirinajst nesreč z lahko telesno poškodbo. Z materialno škodo je bilo 27 prometnih nesreč.

Podatki o kršitvi cestno prometnih predpisov so na žalost drugačni, ker se je število prekrškov povečalo. Imeli smo znatno več prekrškov kot v letu 2007.

Najpogostejše napake-prekrški, ki jih napravijo pešci:

- ob vozišču-cesti ne hodijo po tako, kot določa zakon o varnosti cestnega prometa,
- ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti nimajo svetlobnih teles, ki bi jih naredila opazne,
- dostikrat se pojavljajo na vozišču otroci brez nadzorstva staršev – neodgovorno jih puščajo same.

Najpogostejše napake, ki jih napravijo vozniki:

- največ prekrškov je storjenih zaradi nepravilne hitrosti, ko voznik znatno prekorači zgornjo dovoljeno mejo (posebej v naseljih). Storjenih prekrškov je bilo več kot v letu 2007;
- ugotavljamo, da vozniki niso bili na pravilen način pripeti z varnostnim pasom, zelo neodgovorno je, da otroci niso bili na pravilen način nameščeni v vozilu ali pripeti z varnostnim pasom;
- ugotovljeno je, da so vozniki upravljali z vozilom pod vplivom alkohola (nič se ni spremenilo v odnosu na leto 2007);
- za celih 100 % se je povečala uporaba mobitela pri vožnji v nevarnih situacijah;
- znatno so se povečali primeri (300 %), da voznik ni pravilno parkiral;
- povečalo se je število voženj, ko je z vozilom upravljala oseba, ki ni imela vozniškega izpita;
- povečalo se je tudi število voženj z neregistriranim vozilom.

Spoštovani!

Ko analiziramo vse te podatke, vidimo, da je veliko udeležencev na cestah, ki ne mislijo, da upoštevanje prometnih pravil vpliva na varnost njih samih in drugih udeležencev.

Hotel sem vas opozoriti na najbolj pogoste napake, ki jih napravijo udeleženci na naših cestah. Med nami nihče ne more trditi, da je popolnoma imun na napake. Toda če je mogoče, napak ne delajmo zavestno – to naj bo vsem nam osnovni cilj pri uporabi javne ceste.

Srečno vožnjo!

Franč Čarni,
predsednik SPV Občine Moravske Toplice

Za tisk je pripravljen tudi program dela
SPV Občine Moravske Toplice za leto 2009.
Žal je zmanjkalo prostora za članek in ga bomo objavili
v naslednji številki, ki izide konec aprila.
Odgovorni urednik

PROMETNE NESREČE NA POSAMEZNIH OBMOČJIH

Območje	Leto nesreče	Telesna poškodba	Materialna poškodba	Skupaj nesreč	Smrtni izid	Odnos v %
Bogojina	2007	2	3	5	–	40
	2008	2	–	2	–	
Filovci	2007	1	1	2	–	250
	2008	3	2	5	–	
Martjanci	2007	6	8	14	–	50
	2008	3	4	7	–	
Mlajtinci	2007	–	1	1	–	100
	2008	1	–	1	–	
Mor. Toplice	2007	3	8	11	–	73
	2008	1	7	8	–	
Noršinci	2007	–	1	1	–	200
	2008	–	2	2	–	
Prosenjakovci	2007	–	2	2	–	50
	2008	–	–	1	1	
Sebeborci	2007	6	10	16	–	56
	2008	1	8	9	–	
Selo	2007	–	1	1	–	100
	2008	1	–	1	–	
Suhi Vrh	2007	–	1	1	–	100
	2008	–	1	1	–	
Tešanovci	2007	8	5	13	–	23
	2008	3	–	3	–	
Vučja Gomila	2007	–	–	–	–	–
	2008	–	1	1	–	
Skupaj	2007	26	41	74	0	55
	2008	14	25	41	1	

PROMETNE NESREČE IN POSLEDICE

Posledice	2007	2008	Indeks
S smrtnim izidom	–	1	–
S hudo telesno poškodbo	6	2	33 %
Z lahko telesno poškodbo	25	14	50 %
Z materialno škodo	50	27	54 %
Skupaj prometnih nesreč	81	44	54 %

REGISTRIRANI PREKRŠKI CPP NA OBMOČJU REGIJE MURSKA SOBOTA

Vrsta prekrška	Storjen leta 2007	Storjen leta 2008
Neprimerna hitrost	3.339	3.652 (+313)
Varnostni pas	1.115	1.128 (+13)
Pod vplivom alkohola	857	769 (-88)
Prometna signalizacija	295	529 (+234)
Uporaba mobitela	163	303 (+140)
Nepravilno parkiranje	74	221 (+147)
Vožnja brez voznškega izpita	127	205 (+78)
Vozilo brez registracije	198	204 (+6)
Skupaj	6.137	7.011 (+874)

KOLEDAR PRIREDITEV V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

14. MAREC – 30. APRIL 2009, pripravlja TIC Moravske Toplice, tel.: 02 5381 520, www.moravske-toplice.com

Naziv in vrsta prireditve	Kratek opis prireditve	Kraj izvajanja	Datum prireditve	Organizator prireditve	Kdo daje informacije	Telefon, faks, e-mail
MURA CUP: 100 tekmovalcev iz 12 držav	Tekmovanje letalskih modelarjev za svetovni pokal s prostoletičimi letalskimi modeli	Travnik med Martjanci in Noršinci	14. 3. 2009 in 15. 3. 2009, oba dneva ob 9.00	Društvo modelarjev Pomurja	Bogdan Lemut http://freeweb.siol.net/muracup	041 210 144
DAN ŽENA	Proslava in pogostitev prisotnih	Vučja Gomila, gasilski dom	14. 3. 2009 ob 19.00	KUD Avgust Gašparič Vučja Gomila	Stojan Horvat elisa.horvat@siol.net	041 276 337
V ŠIRNA PROSTRANSTVA (koncert ob materinskem dnevu)	Nastop osnovnošolcev (OPZ, MPZ, gledališki klub). Likovna razstava učencev	Bogojina, telovadnica OŠ Bogojina	20. 3. 2009 ob 17.00	OŠ Bogojina	Valerija Šömen	031 398 966
DAN ŽENA		Fokovci, gasilski dom	21. 3. 2009 ob 18.00	TD Ceker Fokovci	Kornelija Kianec	041 964 699
RAZSTAVA VELIKONOČNIH IZDELKOV		Martjanci, gasilski dom	4. 4. 2009 (15.00–19.00) in 5. 4. 2009 (10.00–15.00)	TD Martin Martjanci	Suzana Š. Kodila suzana.kodila@siol.net	031 442 207
DITEČI VÜZEN	Vrtci občine Moravske Toplice skupaj z otroki in starši pripravljajo razstavo na temo »diteči vüzen«	Moravske Toplice, hotel Vivat	5. 4. 2009 ob 16.00 (13. 4. 2009)	Vrtci občine Moravske Toplice	Simona Kaučič Hotel Vivat	02 5381 470 02 5382 100
RAZSTAVA PIRHOV IN DOMAČIH DOBROT		Moravske Toplice, hotel Vivat	9. 4.–12. 4. 2009, vsak dan med 9.00 in 16.00	DU občine Moravske Toplice	Rajko Janjić	031 838 164
VELIKONOČNI POHOD	Tradicionalni pohod po občini, start v Fokovcih. Startnina, otroci brezplačno	Fokovci, gasilski dom	13. 4. 2009, zbiranje od 10.00, start ob 10.30	TD Ceker Fokovci	Kornelija Kianec	041 964 699
KRESOVANJE		Moravske Toplice, Terme 3000	30. 4. 2009 ob 20.00	Terme 3000	Animacija Terme 3000	02 5122 156

Turistično-informativni center (TIC) Moravske Toplice

KATALOG NAMESTITEV IN ZLOŽENKA IZLETOV

Prvo dejanje v nizu promocijskih aktivnosti turističnih in drugih zmogljivosti v občini v letu 2009, ki so ga označili za leto turizma, je izdaja dveh publikacij: *Moravske Toplice / Katalog namestitev 2009* in zloženke *Izleti / Moravske Toplice z okolico*. V skupni nakladi 20 tisoč izvodov je katalog v nemškem in slovenskem jeziku izdal in založil zavod Turistično-informativni center (TIC) Moravske Toplice, v omenjenih dveh jezikih je natisnjena tudi zloženka, ki je izšla v 10 tisoč izvodih. Kmalu naj bi luč sveta zagledala še verzija zloženke in kataloga v angleškem jeziku.

Kot je na priložnostni novinarski konferenci pojasnil direktor TIC Saša Fras, je v katalogu na 16 straneh zbrana ponudba turističnih namestitev 38 ponudnikov iz občine (registriranih jih je 42). Dobiti ga bo mogoče na turističnih sejmih in agencijah doma in v tujini.

V zloženki je predstavljenih 16 izbranih pomurskih arhitekturnih in naravnih znamenitosti ter rokodelcev. Posredovali jih bodo na naslove vseh TIC-cev v Pomurju, kakor tudi v recepcije hotelov.

Janja Bürmen, strokovna sodelavka za kulturno dediščino na TIC-u, je omenila zelo živahno promocijsko aktivnost zavoda na turističnih sejmih v mesecu januarju, ko so se udeležili turističnih sejmov na Dunaju, v Linzu in Ljubljani. V Avstriji zato, ker med tujimi gosti največ računajo prav na Avstrijce in Nemce, v Ljubljani zato, ker po raziskavi izpred dveh let 45 odstotkov Slovencev še ni obiskalo Prekmurja, zato del le-teh želijo pritegniti v naše kraje. V prihodnjih mesecih pa naj bi podobne sejme obiskali še v Salzburgu, Celovcu in Münchnu.

Po razpoložljivih podatkih občina premore 1.900 turističnih postelj, skupaj s kampom 2.400 postelj, v katerih na letni ravni naštejejo od 460 do 480 tisoč nočitev. Večina, okrog

90 % vseh nastanitvenih zmogljivosti v občini je prav v Moravskih Toplicah.

Po podatkih TIC-a so v letu 2008 v občini Moravske Toplice našli nekaj več kot 120.000 gostov, od tega 67.177 domačih in 52.994 tujih, ki so skupaj opravili 470.320 nočitev.

V primerjavi z letom pred tem se je število gostov povečalo za 7,09 %, število nočitev pa za 4,15 %. Povprečna doba bivanja gostov je 3,91 dni, kar je nekoliko več kot v letu 2007.

Med načrti direktor Fras omenja izdajo še dveh turističnih publikacij že v prvi polovici letošnjega leta: kataloga *Gostinska ponudba v Moravskih Toplicah z okolico*, kjer se ne bodo omejili zgolj na območje občine, pač pa bi radi pritegnili gostince iz celotne regije. V sodelovanju s Krajinskim parkom Goričko in LTO Prlekija – z njo na sejmih že sedaj odlično sodelujejo – pa naj bi v nakladi 40 tisoč izvodov izdali še brezplačni žepni zemljevid Pomurja z označbo kulturnih in naravnih znamenitosti ter področij, kjer so obiskovalcem na voljo različne aktivnosti: pohodništvo, kolesarjenje, vinske ceste ...

Geza Grabar

V SLIKI IN BESEDI

PODPIS – Gasilci so s stisnjenimi zobmi podpisali aneks k pogodbi.

BLAŽEV POHOD – Postanek v Gorčanovem vinogradu.

DRŽAVNE PRVAKINJE – Igralke HK Moravske Toplice so se drugič povzpеле do naslova dvoranskih državnih prvakinj.

ŠAHOVSKA SEKCIJA DRUŠTVA UPOKOJENCEV – Lani ustanovljena sekcija združuje 16 članov.

PUSTNI KALEJDOSKOP

Fokovci

ZLATOPOROČENCA MARIJA IN JOŽE GABOR

V krogu svojih najbližjih – sorodnikov, sosedov ter prijateljev in znancev sta konec januarja 50 let skupnega življenja proslavila Marija in Jožef Gabor iz Fokovca. Čeprav zlatoporočencema v življenju ni bilo poslano z rožicami, sta s skupnimi močmi in vero uspešno prebrodila vse težave in skupaj z zadovoljstvom rešila probleme, ki so se jima porajali na skupni poti. Tudi danes, ko uživata zasluženi pokoj in je težav manj, sta jim tudi s polno mero življenjske modrosti in bogatih izkušenj še bolj kos.

Jožef se je rodil leta 1928 v Vučji Gomili, žena Marija deset let kasneje v Murski Soboti. Poročila sta se 25. januarja 1959 v cerkvi sv. Nikolaja v Murski Soboti, od začetka pa živita na Marijinem domu v Fokovcih. Razen nekaj let, ki jih je Jožef preživel na sezonskem delu v tujini, sta se preživljala s pridnim delom na manjši kmetiji, danes pa uživata v zasluženem pokoju.

Oba sta bila zelo aktivna na številnih področjih, cenjena in spoštovana pa sta kot prizadevna in marljiva sosed, ki kljub letom še vedno rada priskočita na pomoč. Zlasti Marija je zelo aktivna tudi v foko-

vskem turističnem društvu Ceker, rada pa sodelujeta tudi s krajani Ivanovec, od katerih ju loči le cesta. Že od nekdaj so njena velika ljubezen rože – negovanje na cvetličnih gredicah in v lončkih, kakor tudi izdelovanje iz krep papirja.

Priložnostno bogoslužje v čast zlatoporočencev v kapeli v Andrejcih je daroval pater Bernard Jauk iz župnije sv. Bedenika v Kančevcih, priložnostno druženje pa je bilo v bližnji gostilni. Pred neformalnim delom je visoka jubilarita in goste nagovorila njuna sosedka Angela Novak iz Ivanovec. Mariji in Jožefu v čast je izrekla nekaj zelo lepih in ganljivih misli, med drugim tudi to:

»Spoštljivo sta vedno drug z drugim ravnala, drug drugemu zvesto ljubezen dajala, a vse, kar sta s svojo dobroto storila, z božjo ljubeznijo in pomočjo nazaj bosta dobila. Zdaj v zvezo ponosno si sklenita roki, da jo obnovita na zlati poroki. Naj vama Bog pošlje na pot blagoslov, za vedno naj z vama pečat bo njegov.« (G. G.)

PGD Sebeborci

PODARI IGRAČO

Pred koncem lanskega leta sta Rdeči križ Slovenije in družba Petrol izvajala humanitarno akcijo *Podari igračo in nasmeh*, katere častna pokroviteljica je bila gospa Barbara Miklič Türk, soproga predsednika Republike Slovenije.

Osnovni namen akcije je bil zbiranje igrac za otroke iz socialno ogroženih okolij Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije in Črne gore. Akciji se je pridružil tudi PGD Sebeborci.

Zbrali in predali so 266 različnih igrac, ki so jih prispevali člani društva in vaščani Sebeborca, kakor tudi darovalci iz drugih krajev občine pa tudi z območja Maribora. Vsak darovalec bo v znak zahvale prejel spominsko zapestnico. V PGD Sebeborci so zadovoljni in ponosni, ker so uspeli v akciji zbrati tolikšno število igrac in lahko na ta način ob pomoči darovalcev z igračami osrečili otroke. (G. D.)

Mala Manica je prinesla igrače v spremstvu brata Miloša.

FOTOGRAFIJA MESECA DECEMBER 2008

Sara Brunec: Razsvetljenje

FOTOGRAFIJA MESECA JANUAR 2009

Roman Zelko: Avtocesta - izvoz Moravske Toplice

LIPNICA – glasilo Občine Moravske Toplice • izdajateljski svet: Andrej Baligač, Matjaž Cerovšek, Marjanca Granfol, Vida Šavel (predsednica), Slavko Škerlak, Tibor Vörös ml., Tibor Vörös st. • ureja: uredniški odbor v sestavi: Geza Grabar, Sonja Vörös (urednica prispevkov v madžarščini), Ludvik Sočič (odgovorni urednik) • administrativna opravila: Marjanca Granfol • prelom in fotoliti: Atelje za črko in sliko • tisk: S-tisk d.o.o., Beltinci – marec 2009 • naklada: 2.300 izvodov • Lipnica ni naprodaj – vsako gospodinjstvo v občini jo dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice – telefon: 02 5381 500, faks: 02 5381 502, e-mail: obcina@moravske-toplice.si – internet: www.moravske-toplice.si